

Udhërrëfyes për politikën e qeverisë drejt një mjedisi më mundësues për zhvillimin e shoqërisë civile - 2018-2022

Drafti Përfundimtar Për konsultim publik

Qershor 2018

AKRONIME DHE SHKURTIME.....	I
1. HYRJE	1
2. STRUKTURA E UDHËRRËFYESIT TË RISHIKUAR	5
2.1 DREJTIMI STRATEGJIK 1: BASHKËPUNIM I INSTITUCIONALIZUAR QEVERI-SHOQËRI CIVILE NË POLITIKËBËRJE DHE NË INTEGRIMIN EVROPIAN	6
Prioriteti 1: Krijimi dhe ruajtja e një politike strategjike mbarëkombëtare për zhvillimin e shoqërisë civile	6
Prioriteti 2: Institucione qeveritare me mendësi shërbimi që vlerësojnë bashkëpunimin me OShC-të.....	9
Prioriteti 3: Përfshirja e qëndrueshme dhe efikase e OShC-ve në procesin e politikëbërjes	15
Prioriteti 4: Sigurimi i kontributit të OSHC-ve në procesin e aderimit në përputhje me praktikat e mira të BE-së	18
Prioriteti 5: Mbështetja e vullnetarizmit të OSHC-ve dhe qytetarisë aktive me fokus të veçantë në nivel lokal	23
2.2 DREJTIMI STRATEGJIK 2: MUNDËSIMI I MJEDISIT LIGJOR & QEVERISJES SË TË DHËNAVE.....	26
Prioriteti 6: Krijimi i një kuadri më mundësues për regjistrimin dhe funksionimin e OShC-ve	26
Prioriteti 7: Mbledhja dhe disponueshmëria e të dhënave për zhvillimin e shoqërisë civile	29
2.3 DREJTIMI STRATEGJIK 3: KUADËR FISKAL DHE FINANCUES I FAVORSHËM.....	32
Prioriteti 8: Krijimi i një kuadri të financimit publik për mbështetjen e programeve të OShC-ve në përputhje me praktikat e mira të BE-së.....	32
Prioriteti 9: Raportimi financiar/kontabilizimi dhe tatimi i OShC-ve.....	35
3. PËRFUNDIM	39

SHTOJCA

Shtojca 1 Organet qeveritare të përfshira në mekanizmin institucional OSHC – qeveri	42
---	----

AKRONIME DHE SHKURTIME

AMShC	Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile
OShC	Organizatë e Shoqërisë Civile
EUD	Delegacioni i Bashkimit Evropian
INSTAT	Instituti Shqiptar i Statistikave
IPA	Instrument për Asistencë para Aderimit
MEPJ	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
MIS	Sistem për Menaxhimin e Informacionit
AKShI	Agjencia Kombëtare për Shoqërinë e Informacionit
QKB	Qendra Kombëtare e Biznesit
KKShC	Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile
KKIE	Këshilli Kombëtar për Integrimin Evropian
OJQ	Organizatë Joqeveritare
RAP	Reforma e Administratës Publike
AT	Asistencë Teknike
ToR	Termet e Referencës
TVSh	Tatimi për Vlerën e Shtuar

DRAFT

1. HYRJE

Konteksti

Nga viti 2001 deri më 2017-ën, në Shqipëri janë regjistruar 7580 organizata joqeveritare nga autoritetet si shoqata, fondacione ose qendra¹. Qeveria e Shqipërisë është e angazhuar ta përfshijë aktivisht shoqërinë civile në përcaktimin e axhendës politike të vendit, si dhe në zbatimin e politikave të monitorimit, sidomos në procesin e integritit evropian. Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim për periudhën 2015- 2020, si dhe Plani Kombëtar i Veprimit për Integrimin në Bashkimin Evropian theksojnë rëndësinë e pjesëmarrjes së shoqërisë civile në procesin e integritit evropian të vendit.

Nxitja aktive dhe gjithëpërfshirëse e pjesëmarrjes së qytetarëve dhe organizatave të tyre në jetën sociale, ekonomike dhe politike është karakteristike për shoqëritë demokratike. Një kuadër ligjor dhe fiskal/financiar mundësues dhe eficient për këto organizata, garantuar nga shteti, përbën një parakusht për mirëfunksionimin, qëndrueshmërinë dhe zhvillimin e mëtejshëm të sektorit.

Kështu, krijimi i një mjedisi mundësues për organizatat e shoqërisë civile është një nga parakushtet dhe masat për një demokraci të qëndrueshme në një shtet modern. Ky mjedis, i krijuar nga shteti, duhet të garantojë kushte të favorshme fiskale dhe ligjore për shoqërinë civile dhe të krijojë hapësirë për lirinë e medias, institucionet e pavarura, lirinë e fjalës, si dhe për të drejtat themelore të njeriut dhe qytetarit. Një nga veçoritë bazë të qeverive demokratike është detyrimi i shtetit për të qenë në shërbim të qytetarëve të tij. Dialogu dhe bashkëpunimi mes autoriteteve shtetërore dhe shoqërisë civile janë në interesin e drejtpërdrejtë dhe në të mirë të publikut dhe, rrjedhimisht, një parakusht për mirëfunksionimin e një shoqërie gjithëpërfshirëse.

Me pak fjalë, bashkëpunimi i mirë midis një qeverie me mendësi të orientuar drejt shërbimit dhe një shoqërie civile aktive, kritike dhe konstruktive përbën një element të domosdoshëm të demokracisë pluraliste, e cila u jep mundësi qytetarëve të organizojnë lirisht grupe interesi dhe të marrin pjesë në ciklin e politikave dhe në proceset vendimmarrëse të vendit të tyre në mënyrë të rregulluar dhe transparente.

Udhërrëfyeni fillestar për një politikë mundësuese të qeverisë për zhvillimin e shoqërisë civile u botua në Gazetën Zyrtare të majit 2015². Miratimi i Udhërrëfyesit u parapri nga konsultime të gjera me përfaqësues të OSHC-ve, si dhe me komunitetin e donatorëve. Po kështu, edhe Kuvendi i Shqipërisë nxori në vitin 2014 një *Rezolutë për njohjen edhe forcimin e rolit të shoqërisë civile* si një akt që mbështet fuqishëm të gjithë hapat e ndërmarrë nga qeveria dhe nga shoqëria civile.

Udhërrëfyeni i rishikuar 2018-2022 pasqyron pikëpamjen e qeverisë, bazuar edhe në kontributin e:

- Përfaqësuesve të ministrive të linjës përgjegjëse për masa specifike parashikuar në Udhërrëfyeni
- Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC)
- Shoqërisë Civile përmes një sondazhi online publikuar nga AMShC-ja në faqen e saj zyrtare
- Anëtarëve të Këshillit Kombëtar të Shoqërisë Civile (KKShC) që përfaqësojnë shoqërinë civile
- Konsultimeve individuale dhe në grupe me përfaqësues të sektorit të shoqërisë civile

Versioni i rishikuar iu prezantua komunitetit më të gjerë të donatorëve dhe rishikimi i tij u mbështet nga Delegacioni i BE-së.

Udhërrëfyeni përshkruan shkurtimisht situatën aktuale të masave të Udhërrëfyesit, si dhe sfidat kryesore. Ai fokusohet përgjithësisht në përcaktimin e masave që qeveria duhet të ndërmarrë muajt dhe vitet e ardhshme për përmirësimin e mjedisit ku operon shoqëria civile. Ai fokusohet po ashtu edhe në dialogun e institucionalizuar mes shoqërisë civile dhe qeverisë dhe aktorëve të tjerë për reformën e politikave dhe integrimin evropian. Përveç kësaj, identifikon institucionet publike të Qeverisë së Shqipërisë përgjegjëse për zbatimin e Udhërrëfyesit dhe përshkruan sistemin e tij të monitorimit.

¹ Të dhëna të marra nga Gjykata e Shkallës së Parë të Rrethit Gjyqësor të Tiranës në shkurt të vitit 2018

² Gazeta Zyrtare Nr. 94, datë 9 qershor 2015

Me këtë Udhërrëfyes të rishikuar, qeveria shqiptare dëshiron të demonstrojë angazhimin e saj për të mundësuar një mjedis të favorshëm për shoqërinë civile. Ndonëse të vetëdijshëm për pengesat që has sektori i shoqërisë civile, qeveria shqiptare shpreh angazhimin e saj të prerë për të vazhdat dhe të për intensifikuar punën tashmë të filluar me Udhërrëfyesin e mëparshëm.

Rruga drejt së ardhmes

Dokumenti i rishikuar i Udhërrëfyesit paraqet një sërë veprimesh dhe masash konkrete në një larmi fushash politikash të ndërlidhura që plotësojnë njëra-tjetrën: kuadri ligjor me fokus përmirësimin e çështjes së regjistrimit, një kuadër më i fortë institucional për punën e OShC-ve, mekanizma publikë më të qartë dhe më transparentë për programet e OShC-ve, gjithëpërfshirje të OShC-ve në ofrimin e shërbimeve sociale në nivel kombëtar dhe lokal sipas standardeve, konsultime të rregulluara me OShC-të në hartimin e ligjeve të reja, një politike të favorshme tatimore dhe një kuadri më të favorshëm ligjor, fiskal dhe institucional për nxitjen e vullnetarizmit dhe për mundësimin e nxitjes së filantropisë.

Janë identifikuar tre fusha strategjike me një paketë prej 44 masash që duhet të ndërmerren nga institucionet e përcaktuara për të krijuar dhe për të ruajtur një mjedis më të favorshëm për shoqërinë civile.

Për të garantuar monitorimin e duhur të procesit të zbatimit, janë vendosur 140 tregues për 44 masat e parashikuara.

Shoqëri civile shihet njëkohësisht edhe si partnere e afërt në zbatimin e masave të ndryshme të Udhërrëfyesit dhe në nxitjen e mëtejshme të një platforme për ndërtimin e një dialogu konstruktiv për zhvillimin e këtij sektori.

1. *Bashkëpunimi i institucionalizuar qeveri – shoqëri civile*

Me qëllim fillimin e menjëhershëm të negociatave të Shqipërisë për integrimin evropian do të nevojitet dhe do të sigurohet një bashkëpunimi dhe bashkërendim më i ngushtë në të gjitha nivelet e qeverisë me platformat parlamentare dhe ato të shoqërisë civile në lidhje me çështjet e integritit evropian.

Do të rritet më tej roli i OShC-ve në Këshillimi Kombëtar të Integritit Evropian (KKIE), ngritur më 2015-ën. Roli dhe kontributi i OShC-ve në punën e përgjithshme të Këshillit konsiderohet pjesë jetësore e procesit të negocimit të anëtarësimit në BE, veçanërisht sa i përket rolit të tyre në përfaqësimin e zërit të qytetarëve dhe në mbështetjen e ndërgjegjësimit të qytetarëve të Shqipërisë në lidhje me ndikimin e integritit në BE në jetën e tyre. Ministria e re për Evropën dhe Punët e Jashtme, e krijuar pas zgjedhjeve të qershorit të 2017-ës është ministria e linjës përgjegjëse për garantimin e forcimit institucional të këtij bashkëpunimi dhe fillimit të masave të parashikuara në Udhërrëfyesin e 2018-ës.

Që prej 2015-ës, miratimi i ligjit për ngritjen e Këshillit Kombëtar të Shoqërisë Civile (KKShC), i cili ka rol këshillues dhe konsultues në raport me Këshillin e Ministrave, ofroi kuadrin për një dialog dhe konsultime të institucionalizuara me organizatat e shoqërisë civile në të gjitha çështjet me interes për OShC-të dhe në lidhje me reformat dhe politikat kyçe të ndërmarra nga qeveria.

Institucionalizimi i bashkëpunimit qeveri-shoqëri civile do të kërkojë që të gjitha ministritë e përfaqësuara në Këshill të sigurojnë qarkullimin e duhur të informacioni, ngritjen dhe funksionimin e grupeve të punës së Këshillit, si dhe përfshirjen e anëtarëve të shoqërisë civile të Këshillit në procesin e vazhdueshëm të diskutimeve të grupeve ndërministrorë të punës. Ky është parakushti për të gjithë anëtarët e Këshillit në ushtrimin e mandatit të tyre siç parashikohet në ligj.

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) është sekretariati teknik i Këshillit dhe e mbështet Këshillin në respektimin e ligjit dhe akteve nënligjore duke siguruar komunikim të gjerë publik të punës së Këshillit, si dhe duke rritur ndërgjegjësimin lidhur me Udhërrëfyesin si një platformë e përbashkët për avancimin më tej të përpjekjeve në krijimin e një mjedisi mundësues për punën e shoqërisë civile në Shqipëri.

Plani i punës i vitit 2018 i Këshillit, miratuar në mars 2018, do të rinovohet çdo vit sipas masave të miratuara që do të ndërmerren nga KKShC-ja dhe anëtarët e saj shtetërorë dhe ata të shoqërisë civile dhe në kuadrin e një bashkërendimi më të gjerë, me partnerët për zhvillim (ose me Grupin e Punës për Shoqërinë Civile) angazhuar në masat që lidhen me këtë Udhërrëfyes.

Sistemi i vendosur për zbatimin e Ligjit Nr. 146/2014 për Njoftimet dhe Konsultimet Publike, i mbështetur gjerësisht nga shoqëria civile si një ligj kyç në ofrimin e hapësirave për një dialog të mirëstrukturuar, ndonëse ende në fazat e hershme të zhvillimit, ofron një mundësi të madhe dhe potencial për hapjen e hapësirave të dialogut dhe konsultimeve midis qeverisë qendrore, qeverisë vendore dhe shoqërisë civile, *think tank*-eve, partnerëve social dhe të gjithë aktorëve të tjerë në këtë sektor.

Në planin afatmesëm, platforma do të parashikojë edhe ofrimin e kontributeve individuale të OShC-ve në platformën elektronike për identifikimin e OShC-ve në kategorinë e organizatave jofitimprurëse.

Ligji për vullnetarizmin (Nr. 45/2016) do të ketë nevojë për t'u zhvilluar më tej, duke rregulluar kështu qartësisht të gjitha mundësitë, të drejtat dhe detyrimet që lidhen me punën vullnetare. Do të futen akte nënligjore që rregullojnë marrëdhënien midis vullnetarëve dhe organizatave pritëse. Ligji do të duhet të mishërohet në një koncept kombëtar për vullnetarizmin dhe qytetarinë aktive, i cili do të zhvillohet në bashkëpunim të ngushtë me organizatat e shoqërisë civile, duke ndjekur praktika evropiane të mira dhe të realizueshme në praktikë. Shërbimi Kombëtar për Punësimin dhe Formimin Profesional me degët e tij në të gjithë vendin është i pozicionuar mirë për të luajtur rol të rëndësishëm në skemën kombëtare të vullnetarizmit.

2. Mundësimi i mjedisit ligjor & qeverisjes së të dhënave

Të dhënat në lidhje me të historikun dhe ndryshimet e statusit të OShC-ve nuk janë të gatshme në mënyrë të menjëhershme, pavarësisht se ligji kërkon që ato të jenë të disponueshme. Përveç kësaj, të dhënat në lidhje me aktivitetet dhe burimet e të ardhurave të organizatave të shoqërisë civile shqiptare nuk disponohen në një formë të konsoliduar.

Mungesa e të dhënave paraqet sfida të kuptueshme për politikëbërje të bazuar në evidenca në fushën e shoqërisë civile. Ky problem do të zgjidhet me krijimin e një sistemi të centralizuar të menaxhimit të të dhënave të OShC-ve, në të cilin mund të hidheshin të gjitha të dhënat. Po kështu, të dhënat në lidhje me historikun dhe ndryshimet e statusit të OShC-ve do të jenë të disponueshme siç e kërkon ligji. Përveç kësaj, të dhënat në lidhje me aktivitetet dhe burimet e të ardhurave të OShC-ve shqiptare do të mbliidhen mbi baza vullnetare dhe do të publikohen në faqen zyrtare të AMSHC-së.

Për të përcaktuar hapat e nevojshëm (të politikave) për mbështetjen e rritjes së shoqërisë civile shqiptare duhet të ekzistojnë të dhëna të besueshme dhe gjithëpërfshirëse për politikëbërësit, publikun, donatorët dhe partnerët.

Për këtë qëllim, procedurat dhe qasjet praktike që lidhen me regjistrimin dhe çregjistrimin e OShC-ve do të adresohen dhe procedurat e ngarkuara dhe të vjetruara do të tejkalohen me identifikimin e institucioneve më të përshtatshme për proceset e regjistrimit në të ardhmen.

Gjithashtu, do të hartohen dhe do të miratohen një sërë aktesh të reja ligjore dhe nënligjore dhe do të bëhen studime në bazë të analizës së mangësive. Ministrinë e ngarkuara me zbatimin e ligjeve përkatëse siç janë përcaktuar më poshtë në Udhërrëfyes do të marrin përsipër përgjegjësinë për promovimin e ndryshimeve të sipërpërmendura legjislative.

3. Kuadri fiskal dhe financues

Tashmë ekzistojnë standarde të reja kombëtare për kontabilitetin për organizatat jofitimprurëse. Megjithatë, kuadri rregullator për çështjet fiskale që lidhen me nevojat e OShC-ve duhet të përditësohet, pasi OShC-të në Shqipëri hasin ende sfida në këtë aspekt.

Përmes këtij Udhërrëfyesi, Qeveria e Shqipërisë shpreh angazhimin e saj për përmirësimin e kuadrit rregullator për çështjet fiskale që lidhen me OShC-të. Masat e parashikuara përfshijnë përmirësimin e procedurave aktuale për rimbursimin e TVSh-së në kuadrin e grantit të financiar të Instrumentit për

Asistencën para Aderimit (IPA), trajnimin e autoriteteve tatimore, rregullimin e financimit publik për nismat e OShC-ve, projektet dhe programet si në nivel qendror ashtu dhe lokal, aplikimin e stimujve fiskalë për individët dhe përmirësimin e stimujve për dhurimet e korporatave ndaj OShC-ve.

Finalizimi i akteve nënligjore të ligjit për shërbimet sociale përbën një hap vendimtar drejt forcimit të bashkëpunimit dhe mbështetjes së organizatave profesionale të shoqërisë civile në ofrimin e shërbimeve të kujdesit social në të gjithë vendin. Ligji për sipërmarrjet sociale dhe aktet nënligjore përkatëse mund të hapin perspektiva të reja për mbështetjen e qëndrueshmërisë financiare dhe gjithëpërfshirjen e shoqërisë civile. Kuadri ligjor për të dy këto ligje do të mbështetet edhe me buxhete të përshtatshme për të garantuar zbatimin e duhur.

Që të gjitha angazhimet e mësipërme janë gjithashtu në linjë me “Udhëzimet për Mbështetjen nga Bashkimi Evropian të shoqërisë civile në vendet e zgjerimit 2014-2020”, të cilat janë hartuar nga Komisioni Evropian. Këto udhëzime ofrojnë një kuadër solid për matjen e progresit të arritur në zhvillimin e një demokracie me pjesëmarrje në vendet e aderimit dhe i japin mundësi shoqërisë civile të veprojnë në një mjedis të favorshëm politik, ligjor dhe financiar.

Ku Udhërrëfyes mbështetet nga një buxhet realist për zbatimin e tij dhe nga vullneti i qeverisë për t’u dhënë mundësi organeve përgjegjëse për zbatimin e tij që të krijojnë mjedisin e synuar mundësues. Kjo do të nxisë pavarësinë, efikasitetin dhe qëndrueshmërinë e shoqërisë civile, duke plotësuar kështu boshllëkun midis qytetarëve dhe institucioneve qeveritare.

2. STRUKTURA E UDHËRRËFYESIT TË RISHIKUAR

Ky Udhërrëfyes i rishikuar paraqitet përmes tre drejtimeve strategjike, të cilat mbulojnë kryesisht nëntë fushat prioritare fillestare të Udhërrëfyesit të 2015-ës. Tre drejtimet strategjike dhe nëntë fushat prioritare marrin parasysh parimet dhe objektivat e përcaktuara në Udhëzimet për mbështetjen e EBE-së për shoqërinë civile 2014-2020. Këto udhëzime janë konceptuar si një kuadër për rajonin e zgjerimit të BE-së si një i tërë. Ato ofrojnë bazën për një qasje që mund t'i përshtat secilit vend në nivel kombëtar në përputhje me kontekstin e vendit, por edhe për matjen e progresit të arritur në shkallë vendi, si dhe progresit të arritur në shkallë rajoni.

Udhërrëfyesi identifikon edhe institucionet përgjegjëse, treguesit e progresit, afatet dhe fushat e asistencës teknike. Plani i punës do të ndiqet, do të monitorohet dhe do të përditësohet nga secila ministri e linjës.

Kryeministria, në bashkëpunim të ngushtë me KKShC-në, do të sigurojë monitorimin e përgjithshëm të progresit. Kështu, progresi i arritur do të paraqitet sistematikisht në takimet e KKShC-së nga institucioni përgjegjës. Kjo do të kontribuojë në një bashkëpunim qeveri-shoqëri civile më transparent dhe më të orientuar drejt rezultateve si një parakusht për qëndrueshmërinë dhe pakthyeshmërinë e reformave të ndërmarra në procesin e integritimit evropian.

Prioritetet e tre drejtimeve strategjike janë:

Drejtimi Strategjik 1: Bashkëpunimi i institucionalizuar qeveri-shoqëri civile në politikëbërje dhe në integrimin evropian

Prioriteti 1: Krijimi dhe ruajtja e një politike strategjike mbarëkombëtare për zhvillimin e shoqërisë civile

(5 masa, 16 tregues)

Prioriteti 2: Institucione qeveritare me mendësi shërbimi që vlerësojnë bashkëpunimin me OShC-të

(9 masa, 31 tregues)

Prioriteti 3: Përfshirja e qëndrueshme dhe efikase e OShC-ve në procesin e politikëbërjes dhe në integrimin evropian

(5 masa, 14 tregues)

Prioriteti 4: Garantimi i kontributit të OShC-ve në procesin e anëtarësimit në BE në përputhje me praktikën e mira të BE-së

(7 masa, 21 tregues)

Prioriteti 5: Mbështetja e vullnetarizmit të OShC-ve dhe qytetarisë aktive me fokus të veçantë në nivelin vendor

(5 masa, 18 tregues)

Drejtimi Strategjik 2: Mjedis ligjor më mundësues & menaxhim i përshtatshëm i të dhënave

Prioriteti 6: Krijimi i një kuadri ligjor më mundësues për regjistrimin dhe operimin e OShC-ve

(3 masa, 12 tregues)

Prioriteti 7: Menaxhimi i të dhënave të OShC-ve: mbledhja dhe analizimi i të dhënave për zhvillimin e shoqërisë civile në mënyrë të tillë që të kontribuojë në vendimmarrjen strategjike dhe në transparencën e skemave mbështetëse

(3 masa, 10 tregues)

Drejtimi Strategjik 3: Kuadri mundësues fiskal dhe financues

Prioriteti 8: Krijimi i një kuadri financues publik për mbështetjen e programeve të OShC-ve në përputhje me praktikën e mira të BE-së

(3 masa, 10 tregues)

*Prioriteti 9: Garantimi i një trajtimi mbështetës të OShC-ve në të gjithë vendin sa i përket raportimit të tyre financiar, kontabël dhe tatimor
(4 masa, 8 tregues)*

2.1 DREJTIMI STRATEGJIK 1: BASHKËPUNIM I INSTITUCIONALIZUAR QEVERI-SHOQËRI CIVILE NË POLITIKËBËRJE DHE NË INTEGRIMIN EVROPIAN

Prioriteti 1: Krijimi dhe ruajtja e një politike strategjike mbarëkombëtare për zhvillimin e shoqërisë civile

Prioriteti 2: Institucione qeveritare me mendësi shërbimi që vlerësojnë bashkëpunimin me OShC-të

Prioriteti 3: Përfshirja e qëndrueshme dhe efikase e OShC-ve në procesin e politikëbërjes

Prioriteti 4: Garantimi i kontributit të OShC-ve në procesin e anëtarësimit në BE në përputhje me praktikatat e mira të BE-së

Prioriteti 5: Mbështetja e vullnetarizmit të OShC-ve dhe qytetarisë aktive

Prioriteti 1: Krijimi dhe ruajtja e një politike strategjike mbarëkombëtare për zhvillimin e shoqërisë civile

Janë identifikuar pesë masa kryesore nën këtë prioritet dhe janë përcaktuar afatet:

- 1.1 Planifikimi dhe zbatimi i masave nga çdo ministri përgjegjëse/institucion shtetëror pasqyruar në planet vjetore të punës.
Afati: 2018 dhe vitet në vazhdim deri në vitin 2023
- 1.2 Garantimi i përfshirjes aktive të OShC-ve në ecurinë e Udhërrëfyesit përmes një dialogu gjithëpërfshirës me këtë sektor.
Afati: fillon në fund të vitit 2018, pastaj vazhdon çdo vit
- 1.3 Ngritja e një mekanizmi të brendshëm për ndjekjen e ecurisë së Udhërrëfyesit përmes instrumentit të Menaxhimit të Projekteve
Afati: fillon në fund të vitit 2018, pastaj vazhdon çdo vit
- 1.4 Mundësimi i identifikimit të OShC-ve në Portalin e Qeverisë për Komunikimin me Publikun
Afati: fillon në fund të vitit 2018
- 1.5 Bazuar në arritjet e Udhërrëfyesit 2018-2022, pasqyruar në raportin e rishikimit afatmesëm dhe raportin përfundimtar të vlerësimit, do të hartohet një Strategji Kombëtare ose Udhërrëfyes (2023-2027), duke garantuar në të njëjtën kohë përfshirjen e gjerë të OShC-ve.
Afati: Vlerësimi në vitin 2022, hartimi i dokumentit të ri strategjik në vitin 2023 për periudhën 2023-2027.

Udhërrëfyesi për periudhën 2018-2022 për krijimin e një mjedisi mundësues për zhvillimin e shoqërisë civile përfshin një plan veprimi për zbatimin e Udhërrëfyesit për katër vitet e ardhshme, duke filluar nga momenti që do të miratohet nga Këshilli i Ministrave. Ai përfshin tregues specifikë dhe të matshëm për secilën masë, shoqëruar me një vlerësim financiar për të gjitha aktivitetet afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjata.

KKShC-së, me ndihmën e AMShC-së do t'i duhet të luajë një rol të rëndësishëm në përfshirjen e sa më shumë OShC-ve në procesin e zbatimit të Udhërrëfyesit. Përveç kësaj, në planet e rishikuara vjetore të punës do të përfshihet edhe një rishikim afatmesëm në vitin 2020 dhe një vlerësim përfundimtar i arritjeve dhe rezultateve të zbatimit të Udhërrëfyesit në vitin 2022. Rezultatet do të pasqyrohen në çdo dokument strategjik pasardhës. Nëse konsiderohet e nevojshme, versioni i vitit 2022 të Udhërrëfyesit do të përdoret si themeli i një Strategjie Kombëtare për Zhvillimin e mëtejshëm të sektorit të Shoqërisë Civile. Nëse jo, atëherë do të hartohet një Udhërrëfyes i ri. Kjo strategji/Udhërrëfyes duhet të përcaktojë qartë qëllimin dhe metodat e mbështetjes qeveritare të OShC-ve dhe bashkëpunimin mes tyre në vitet që vijnë deri në 2022-shin.

Udhërrëfyesi i rishikuar, së bashku me planin e tij të komunikimit dhe planin vjetor të punës do të kontribuojnë për një koordinim më të mirë të politikave në këtë fushë, përfshirë aktivitetet e një sërë ministrish dhe agjencive të tjera qeveritare. Udhërrëfyesi ofron një bazë solide për programimin e buxhetit të shtetit, partnerëve për zhvillim dhe për fondet për investim të BE-së për të gjithë sektorin e shoqërisë civile. Ai reflekton, gjithashtu, edhe një autorësi më të fuqishme vendase të reformave në këtë fushë të rëndësishme. Sektori privat shqiptar duhet të vazhdojë ta rrisë mbështetjen e tij për

shoqërinë civile

Çështje gjithëpërfshirëse që lidhen me zbatimin e Udhërrëfyesit

Qeveria e Shqipërisë do të rrisë në të ardhmen edhe përfshirjen e grupeve vulnerabël të shoqërisë (p.sh. pakicat, personat me aftësi të kufizuara) në të gjitha fushat e zhvillimit të politikave për shoqërinë civile. Hapat për përfshirjen e OShC-ve që i përfaqësojnë këto grupe në këtë proces janë pasqyruar tashmë në përbërjen e Këshillit Kombëtar për mbështetjen e Shoqërisë Civile dhe do të ndiqet si praktikë edhe në këshilla të tjerë me përfaqësim të OShC-ve. Praktikën e mira në disa procese konsultimi, si ai i Këshillit Kombëtar për Barazi Gjinore kanë demonstruar në të shkuarën përfitimet që vijnë nga përfshirja e ekspertizës së shoqërisë civile në procese të ndryshme politikëbërëse dhe mbi këtë bazë do të vazhdohet të ecet. Në zbatimin e Udhërrëfyesit do të merret parasysh, kurdo që të jetë e mundur, ndikimi në mjedisin e natyrës së Shqipërisë. Në zbatimin e masave të parashikuara në këtë Udhërrëfyes, qeveria do të marrë, gjithashtu parasysh edhe ndikimin e aktiviteteve të ndryshme në axhendën për barazi gjinore.

Masat e planifikuara:

Masa 1.1.

Garantimi i planifikimit dhe zbatimit të duhur të masave nga çdo ministri/institucion shtetëror përgjegjës dhe pasqyrimi i tyre në planet vjetore të punës.

Masa 1.1.	Planifikimi dhe zbatimi i masave nga çdo ministri përgjegjës/institucion shtetëror dhe pasqyrimi i tyre në planet vjetore të punës.
Institucioni kryesor përgjegjës	Kryeministria në rolin e koordinatorit të përgjithshëm të Udhërrëfyesit
Partnerë në zbatim:	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MShMS) në cilësinë e kryesuesit Ministria e Brendshme (MB) Ministria e Turizmit dhe Mjedisit (MTM) Ministria e Drejtësisë (MD), Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme (MEPJ) Ministria e Kulturës (MK) Ministria e Rinisë, Arsimit dhe Sportit (MRAS) Ministria e Financës dhe Ekonomisë (MFE) Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC) Agjencia Kombëtare për Shoqërinë e Informacionit (AKShI) Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje (ADB)
Afati	2018 dhe në vazhdim deri në vitin 2022
Treguesit e zbatimit	1. Miratimi i versionit përfundimtar të Udhërrëfyesit 2018-2022 nga Këshilli i Ministrave në mes të vitit 2018, përfshirë buxhetin total dhe strategjinë e komunikimit 2. Garantimi i pasqyrit të një buxheti realist për zbatimin e Udhërrëfyesit në buxhetin e shtetit dhe atë të partnerëve të ndryshëm për zhvillim nga viti 2019 e në vazhdim. 3. Pasqyrimi i masave dhe aktiviteteve që lidhen me to në planet e punës së ministrive përgjegjëse. 4. Publikimi i raporteve vjetore të grupit ndërministror të punës në faqet zyrtare të ministrive dhe AMShC-së. 5. Raportet mbi përfshirjen e OShC-ve në vlerësimin e Udhërrëfyesit të jenë të disponueshme përmes AMShC-së
Komente të tjera	Promovimi i vazhdueshëm i Udhërrëfyesit përmes faqes zyrtare të MShMS-së dhe i aktiviteteve të tjera të realizuara nga KKShC-ja me mbështetjen e AMShC-së në faqen zyrtare, mediat sociale, buletineve informativë dhe gjatë takimeve konsultative me OShC-të. Plan komunikimi që do t'i shërbejë si komunikimit të brendshëm dhe të jashtëm në nivel lokal dhe kombëtar. Vëmendje do t'i kushtohet integritetit të çështjeve gjithëpërfshirëse.

Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante
--------------------------------	--------------

Masa 1.2.

Garantimi i bashkëpunimit me OShC-të përmes KKShC-së në ecurinë e Udhërrëfyesit mes një dialogu gjithëpërfshirës me këtë sektor në takimet e KKShC-së.

Masa 1.2.	Garantimi i përfshirjes aktive të OShC-ve në ecurinë e zbatimit të Udhërrëfyesit.
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	KKShC-ja dhe AMShC-ja në funksionin e saj si Sekretariati i KKShC-së Të gjitha ministritë përgjegjëse
Afati	Çdo vit, duke filluar nga viti 2018
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numri i konsulentëve/temave të konsultimeve të kryera sipas strategjisë së komunikimit dhe numri i pjesëmarrësve 2. Numri i komenteve dhe këshillave të OShC-ve në faqen zyrtare të AMShC-së 3. Numri i mbulimeve në media (sociale) pasqyruar në raportin vjetor të AMShC-së 4. Numri i mbulimeve mediatike 5. Numri i çështjeve të adresuara nga ministritë e linjës ose institucione të tjera qeveritare
Komente të tjera	
AT që nevojitet	Jo relevante

Masa 1.3.

Ngritja e një mekanizmi të brendshëm për ndjekjen e ecurisë së Udhërrëfyesit përmes Instrumenteve të Menaxhimit të Projekteve

Aktiviteti 1.3	Ngritja e një mekanizmi të brendshëm për ndjekjen e ecurisë së Udhërrëfyesit përmes Instrumenteve të Menaxhimit të Projekteve
Institucioni kryesor përgjegjës	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Grupi ndërministror i punës i Agjencisë Kombëtare për Shoqërinë e Informacionit (AKShI) AMShC-ja
Afati	Fundi i vitit 2018
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krijimi i sistemit të brendshëm të ndjekjes së ecurisë së Udhërrëfyesit nga AKShI. 2. Përdorimi sistematik i sistemit dhe përditësimi i ecurisë nga ministritë e linjës dhe institucionet përgjegjëse.
Komente të tjera	Instalimi i sistemit të ndjekjes së ecurisë nga AKShI
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 1.4.

Mundësimi i identifikimit të OShC-ve në Portalin e Qeverisë për Komunikimin me Publikun

Aktiviteti 1.4	Mundësimi i identifikimit të OShC-ve në Portalin e Qeverisë për Komunikimin me Publikun
Institucioni kryesor përgjegjës	Agjencia Kombëtare për Shoqërinë e Informacionit (AKShI)
Partnerë në zbatim:	Kryeministria AMShC-ja KKShC-ja

Afati	Fundi i vitit 2018
Treguesit e zbatimit	1. Identifikimi i OShC-ve si kategori në platformën online të konsultimit publik
Komente të tjera	Pajisja e OShC-ve nga autoritetet tatimore me një numër regjistrimi për qëllime tatimore Përveç kësaj, identifikimi i tyre nga autoritetet tatimore si biznese jofitimprurëse dhe ky mund të ishte një mekanizëm për identifikimin nga AKShI të OShC-ve në Portalin e Konsultimit Publik.
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 1.5.

Hartimi i një Strategjie Kombëtare (2023-2027) ose i një Udhërrëfyese të ri bazuar në arritjet e Udhërrëfyeseve 2018-2022, pasqyruar në raportet afatmesme të vlerësimit³.

Aktiviteti 1.5.	Hartimi i Strategjisë Kombëtare/Udhërrëfyeseve 2023-2027 për mbështetjen e OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Të gjitha ministratë e përfshira të linjës KKShC-ja dhe AMShC-ja
Afati	Fundi i vitit 2022
Treguesit e zbatimit	1. Kryerja e vlerësimit afatmesëm dhe përfundimtar 2. Publiku i gjerë i rezultateve të vlerësimit përmes faqes zyrtare të Kryeministrisë dhe AMShC-së 3. Përcaktimi i metodologjisë për hartimin e Udhërrëfyeseve të ri/Strategjisë Kombëtare me kontributin e OShC-ve nga fundi i vitit 2022
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Ekspertizë e Asistencës Teknike në vlerësimin dhe hartimin e strategjisë (45- 60 ditë)

Prioriteti 2: Institucione qeveritare me mendësi shërbimi që vlerësojnë bashkëpunimin me OShC-të

Nën këtë prioritet janë identifikuar nëntë masa kryesore për të cilat janë vendosur edhe afatet:

- 2.1 Garantimi i funksionimit eficient të KKShC-së në përputhje me planin e tij të punës dhe me angazhimet e qeverisë. KKShC-ja duhet të veprojë si organ këshillues i qeverisë së Shqipërisë për çështje të zhvillimit të shoqërisë civile, duke sjellë së bashku përfaqësues të organeve qeveritare përgjegjës për fushat kryesore të politikave që prekin OShC-të, si dhe përfaqësuesit e OShC-ve
Afati: nga viti 2018 e në vazhdim
- 2.2 Garantimi i mbështetjes administrative eficiente për KKShC-në, përfshirë përgatitjen cilësore për të gjitha aktivitetet dhe garantimi i zbatimit si duhet të të gjitha vendimeve dhe aktiviteteve të Këshillit, duke i ofruar legjislacionin dhe burimet e duhura, përfshirë burime të mjaftueshme njerëzore në AMShC.
Afati: të paktën gjatë kohëzgjatjes së këtij Udhërrëfyese.
- 2.3 Hartimi nga AMShC-ja i një manuali për mënyrën e zhvillimit të zgjedhjeve të përvitshme të anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së bazuar në mbështetjen e mëparshme ofruar nga komuniteti ndërkombëtar i donatorëve
Afati: Nëntori i vitit 2018 që të përdoret për zgjedhjet e vitit 2018 e më pas.
- 2.4 Përfshirja e KKShC-së si organ këshillimor në të gjitha nismat dhe programet e zhvillimit të shoqërisë civile.
Afati: në vazhdim nga viti 2018 deri në fund të vitit 2022.
- 2.5 Përditësimi i strategjisë së AMShC-së për periudhën 2015-2020 dhe i planeve të saj vjetore të punës për arritjen e objektivave kryesore, përfshirë objektivat e AMShC-së si Sekretariati i KKShC-së.
Afati: 2018 e në vazhdim .

³ Hartimi i një Udhërrëfyese tjetër ose i një strategjie të diskutuar gjerësisht me shoqërinë civile në Shqipëri dhe përcaktimi i nevojave të tyre, si dhe i angazhimeve të qeverisë.

2.6	Mbështetje përmes një plani komunikimi dhe përmes burimeve për forcimin e reagimit të AMSHC-së ndaj kërkesave në rritje për informacion dhe për mbështetje nga OShC-të lokale <i>Afati: 2018 e në vazhdim.</i>
2.7	Vazhdimi i asistencës teknike për AMSHC-në për të zhvilluar më tej kapacitetet në fushat prioritare të planit të rishikuar strategjik të organizatës. <i>Afati: 2019</i>
2.8	Përcaktimi i detyrave konkrete të Agjencisë për Dialogu dhe Bashkëqeverisje në funksionin e saj mbështetës për zbatimin dhe monitorimin e ecurisë së Udhërrëfyesit <i>Afati: 2018</i>
2.9	Caktimi i personave të kontaktit për OShC-të në ministrinë me rëndësi strategjike për bashkëpunimin me OShC-të, si dhe në Shërbimin Kombëtar të Punësimit, dhe në Agjencinë Kombëtare të Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve. <i>Afati: fillimi i vitit 2019</i>

Krijimi i një mjedisi të favorshëm për bashkëpunimin qeveri-shoqëri civile kërkon ngritjen e strukturave dhe mekanizmave institucionalë cilësorë dhe ndërtimin e kapaciteteve të tyre për zbatimin efikas të detyrave kyçe, konkretisht:

- Mundësimin e një dialogu të strukturuar sistematik mes organeve qeveritare përkatëse dhe përfaqësuesve të OShC-ve në të gjitha politikat që prekin shoqërinë civile
- Ofrimin e një financimi të qëndrueshëm publik të programeve të OShC-ve dhe zhvillimin e partneriteteve strategjike me OShC-të në ofrimin e shërbimeve sociale me interes të përgjithshëm
- Garantimi i një koordinimi qendror solid të hartimit dhe zbatimit të politikave qeveritare për zhvillimin e shoqërisë civile, përfshirë mbështetjen për programimin strategjik dhe eficient të mbështetjes së OShC-ve nga shteti
- Mbështetja e përfshirjes së qenësishme të OShC-ve në proceset politikëbërëse në të gjithë sektorët

Në Udhërrëfyesin e rishikuar janë identifikuar katër aktorë kryesorë si nxitës të ndryshimit dhe si organet përgjegjëse për përpjekjet e qeverisë për krijimin e një mjedisi mundësues për OShC-të. Ata janë:

- KKShC-ja (2.1-2.4) në rolin e saj këshillimor, i cili përfshin edhe disa funksione monitoruese
- AMSHC-ja (2.5 -2.7) në rolin mbështetës lehtësues ndaj KKShC-së, si dhe në rolin e saj kyç të komunikimit me OShC-të në nivel lokal
- Kryeministria (2.8.) si institucioni qeveritar që mban përgjegjësinë e përgjithshme për zbatimin dhe monitorimin e të gjitha aktiviteteve të parashikuara nën këtë prioritet
- Ministrinë e linjës (2.9) përgjegjëse për zbatimin e masave në fushat specifike të Udhërrëfyesit

Përshkrimi i detajuar i secilit prej mekanizmave institucionalë dhe disa informacione bazë për vizionin, misionin dhe objektivat e tyre, lidhjet me strukturat e tjera të propozuara, si dhe hapat kryesorë që duhet të ndërmerren për përmbushjen e objektivave, shoqëruar me fushat e mundshme për asistencë teknike të mëtejshme mund të gjenden në Shtojcën 1.

Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile

Instrumenti kryesor për dialog dhe konsultim mes qeverisë së Shqipërisë dhe shoqërisë civile është Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile. Ligji "Për ngritjen dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile" (Nr. 119/2015) mbi bazën e të cilit u ngrit Këshilli u miratua në nëntor të vitit 2015. Këshilli e ka intensifikuar punën që prej dhjetorit të vitit 2017 dhe ka miratuar një plan pune për vitin 2018 në mars 2018

Masat e planifikuara:

Masa 2.1. Garantimi i funksionimit eficient të Këshillit Kombëtar të Shoqërisë Civile në përputhje me planin e tij të punës dhe me angazhimet e qeverisë.

KKShC-ja duhet të veprojë si organ këshillimor i qeverisë shqiptare për çështje të zhvillimit të shoqërisë civile dhe për reformat kryesore që sjellin së bashku përfaqësuesit e organeve qeveritare përgjegjëse për fushat kryesore të politikave që prekin OShC-të, si dhe përfaqësuesit e organizatave të shoqërisë civile.

Masa 2.1.	Garantimi i funksionimit eficient të Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile në përputhje me planin e saj të punës dhe me angazhimet e qeverisë
Organi zbatues	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Kryeministria Ministri i Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në funksionin e tij si Kryetar i Këshillit sipas ligjit ⁴
Afati	2018
Treguesit e zbatimit	1. Rishikimi i ligjit për KKShC-në për pasqyrimin e ndryshimeve në administratën publike 2. Respektimi i plotë i ligjit dhe akteve nënligjore për KKShC-në 3. Zbatimi dhe financimi i planit të punës së KKShC-së përmes buxhetit të Agjencisë 4. Mbështetja e përfshirjes së qenësishme të OShC-ve në proceset politikëbërëse në të gjithë sektorët
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT: Aktivitete për ngritjen e kapaciteteve të anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së dhe zgjedhësve të tyre siç përcaktohet në planin CD për Këshillin – 30- 50 ditë

Masa 2.2.

Garantimi i mbështetjes administrative eficiente për Këshillin, përfshirë cilësinë përgatitjes për të gjitha aktivitetet dhe sigurimi i ndjekjes siç duhet të të gjitha takimeve dhe aktiviteteve të Këshillit.

Masa 2.2.	Garantimi i mbështetjes administrative eficiente për Këshillin, përfshirë përgatitjen cilësore për të gjitha aktivitetet dhe sigurimi i ndjekjes siç duhet të të gjitha takimeve dhe aktiviteteve të Këshillit.
Organi Zbatues	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në funksionin e saj si kryesuese e Këshillit , Kryeministria
Afati	2018-2022
Treguesit e zbatimit	1. Ofrimi i mbështetjes nga AMShC-ja në përputhje me "Manualin për Masat Mbështetëse të KKShC-së" 2. Vënia në dispozicion të AMShC-së të të gjitha burimeve të nevojshme 3. Plotësimi me staf i Agjencisë 4. Bërja publike e informacioneve të kontaktit dhe orarit të punës së punonjësve të AMShC-së 5. Raporti i Asistencës Teknike për mbështetjen e CD-së
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Asistencë Teknike për ndërtimin e kapaciteteve të AMShC-së, duke përfshirë hartimin e "Manualit të Masave për Mbështetjen e KKShC-së" AT (30 ditë)

Masa 2.3.

2.3 Hartimi nga AMShC-ja i një manuali për mënyrën e zhvillimit të zgjedhjeve të anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së bazuar në mbështetjen e mëparshme ofruar nga komuniteti ndërkombëtar i donatorëve dhe organizimi i zgjedhjeve

Masa 2.3.	2.3 Hartimi nga AMShC-ja i një manuali për mënyrën e zhvillimit të zgjedhjeve të përvitshme të anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së bazuar në mbështetjen e mëparshme ofruar nga komuniteti ndërkombëtar i donatorëve dhe organizimi i zgjedhjeve
-----------	---

⁴ Roli i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në funksionin e saj si Kryesuese e Këshillit përcaktohet në Nenin 14 të Ligjit Nr. 119/2015

Organi Zbatues	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në funksionin e saj si kryesuese e Këshillit
Afati	Për zgjedhjet në fund të vitit 2018 dhe për aplikimin e tyre për të gjitha zgjedhjet në vazhdim
Treguesit e zbatimit	1. Hartimi i "Manualit të Zgjedhjeve të KKShC-së" në nëntor 2018, organizimi i zgjedhjeve të 2018-ës në përputhje me të 2. Pjesëmarrja e madhe mbarëkombëtare falë komunikimit të mirë, proaktiv dhe gjithëpërfshirës dhe transparencës së lartë (të paktën 2/3 e OShC-ve në bazën e të dhënave të AMShC-së (aktualisht 581 gjithsej)
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për ngritje kapacitetesh të AMShC-së, përfshirë hartimin e Manualit të Zgjedhjeve të KKShC-së Kërkesat për AT: Ekspert me eksperiencë në çështje që lidhen me OShC-të, ku njohuritë në lidhje me kapacitetet në rajon përbëjnë avantazh (pjesë e 30 ditëve parashikuar në pikën 2.2)

Masa 2.4

Përfshirja e KKShC-së si organ këshillimor në të gjitha nismat dhe programet e zhvillimit të shoqërisë civile.

Masa 2.4	Përfshirja e KKShC-së si organ këshillimor në të gjitha nismat dhe programet e zhvillimit të shoqërisë civile.
Organi zbatues	Kryeministria/AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Të gjitha ministratë e linjës AMShC-ja
Afati	2022
Treguesit e zbatimit	1. Konsultimi i të gjitha nismave dhe programeve të shoqërisë civile me KKShC-në 2. Konsultimi i të gjithë legjislacionit për anëtarësimin në BE me KKShC-në
Komente të tjera	Hartimi i strategjisë së negociimit me BE-në Hartimi i planit kombëtar të integritimit në BE Këshilli Kombëtar për Integrimin Evropian të jetë funksionale
Asistenca Teknike që nevojitet	

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC)

AMShC-ja është agjenci shtetërore që rregullohet me statutin e saj dhe Ligjin Nr. 10093/2009.

Një nga funksionet e saj kryesore është shpërndarja e granteve OShC-ve në bazë të thirrjeve kombëtare për propozime. Një tjetër funksion kryesor është zhvillimi i partneritetit dhe bashkëpunimit ndërsektorial mes organizatave të shoqërisë civile.⁵ Nga ky këndvështrim dhe veçanërisht që nga fundi i vitit 2017, Agjencia e ka rritur aktivitetin e saj si sekretariat i KKShC-së.

Masa 2.5.

Përditësimi dhe zbatimi i strategjisë dhe planeve vjetore të punës së Agjencisë për periudhën 2015-2020 për arritjen e objektivave kryesore, përfshirë përbushjen e rolit të saj si sekretariat i KKShC-së.

⁵ Objektivat e AMShC-së janë: "1) Inkurajimi i bashkëpunimit me organizatat jo-fitimprurëse, të cilët kanë si objekt të punës së tyre luftën kundër korrupsionit, kundër trafikimit të qenieve njerëzore dhe viktimave të tij, kundër dhunës në familje, si dhe kundër dhunës ndaj fëmijëve. 2) Inkurajimi i publikut për t'u përfshirë në aktivitete vullnetare dhe për të marrë pjesë në zhvillimin e komunitetit. 3) Nxitja dhe forcimi i qëndrueshmërisë së organizatave jofitimprurëse 4) Zhvillimi i bashkëpunimit ndërsektorial dhe ndërkombëtar me organizatat e shoqërisë civile. 5) Rritja e rolit dhe ndikimit të publikut dhe organizatave të shoqërisë civile. 6) Zhvillimi i nismave qytetare dhe angazhimi në organizatat jofitimprurëse. 7) Rritja e ndikimit të shoqërisë civile në politikë dhe vendimmarrje,

Masa 2.5	Rishikimi i strategjisë për periudhën 2015-2020 dhe përdorimi i planeve vjetore të punës, përfshirë funksionet e përshkruara në Masën 2.2.
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	
Afati	Që nga vitit 2018 e në vazhdim pas rishikimit
Treguesit e zbatimit	1. Përditësimi i strategjisë në vitin 2018, përfshirë funksionin si sekretariat i KKShC-së 2. Pasqyrimi në raportin vjetor të vitit 2019 i zbatimit të strategjisë së rishikuar
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT parashikuar në pikën 2.2

Masa 2.6.

Hartimi dhe zbatimi i një plani komunikimi, informimi dhe shtrirjeje të AMShC-së, në mënyrë që ajo të mund t'i përgjigjet kërkesës në rritje

Masa 2.6	Hartimi dhe zbatimi i një plani komunikimi, informimi dhe shtrirjeje të AMShC-së, në mënyrë që ajo të mund t'i përgjigjet kërkesës në rritje për informim dhe mbështetje nga OShC-të lokale
Organi zbatues	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	-
Afati	2018 e në vazhdim
Treguesit e zbatimit	1. Hartimi, publikimi dhe zbatimi i një plani komunikimi dhe shtrirjeje 2. Bërja e thirrjeve të rishikuara dhe në kohën e duhur për sesione informimi të aplikantëve që mund të jenë të interesuar për të paraqitur propozime 3. Futja e një seksioni në raportin vjetor për përmirësimin e komunikimit, informimit dhe angazhimit 4. Evidenca të përmirësimit të dizajnit të faqes zyrtare dhe bazës së të dhënave 5. Nr i takimeve ku diskutohen prioritetet e Udhërrëfyesit në nivel lokal
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	

Masa 2.7.

Asistencë teknike për AMShC-në për të zhvilluar më tej kapacitetet në fushat prioritare të planit strategjik të organizatës

Masa 2.7	Vazhdimi i asistencës teknike për AMShC-në për të zhvilluar më tej kapacitetet në fushat prioritare të planit të rishikuar strategjik të organizatës.
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Stafi i trajnuar në fushat kryesore të strategjisë së rishikuar 2. Përmirësimi i ndjeshëm i komunikimit të AMShC-së me OShC-të në nivel lokal dhe kombëtar 3. Menaxhimi dhe monitorimi i projekteve me bazë rezultatet vërtetuar nga një kampion projektesh të financuara 4. Trajnimi i aplikantëve potencialë për përdorimin e metodës së matricave (Logframe) 5. Raporte vjetore për produktet dhe rezultatet e përzgjedhjes së

	granteve
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Mbështetje e Agjencisë me Asistencë Teknike për të paktën 30 ditë, përfshirë planin strategjik

Kryeministria

Kryeministria është përgjegjëse për të gjithë ndërveprimin dhe monitorimin e zbatimit të aktiviteteve të Udhërrëfyesit nga ministritë e linjës dhe agjencitë shtetërore. Si pasojë e kësaj, Kryeministria do të sigurojë partneritet të fortë mes qeverisë dhe shoqërisë civile në zhvillimin, zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e politikave publike. Kjo është thelbësore për rritjen e rolit dhe efikasitetit të shoqërisë civile në përgatitjen për anëtarësimin në BE.

Agjencia e sapokrijuar për Dialog dhe Bashkëqeverisje, e themeluar në nëntor të vitit 2017, nën varësinë e Kryeministrit PD (VKM Nr. 638, datë 6.11.2017) do të mbështesë Kryeministrinë në rolin e saj si institucioni me përgjegjësinë përfundimtare për zbatimin e Udhërrëfyesit, si në hartimin e politikave, koordinimin e proceseve brenda strukturave qeveritare dhe garantimin e zbatimit nga institucionet e qeverisë përmes monitorimit.

Masa 2.8.

2.8 Përcaktimi i detyrave konkrete të Agjencisë për Dialog dhe Bashkëqeverisje në funksionin e saj mbështetës për zbatimin dhe monitorimin e ecurisë së Udhërrëfyesit

Masa 2.8	2.8 Përcaktimi i detyrave konkrete të Agjencisë për Dialog dhe Bashkëqeverisje në funksionin e saj mbështetës për zbatimin dhe monitorimin e ecurisë së Udhërrëfyesit
Institucioni kryesor përgjegjës	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje
Afati	2018
Treguesit e zbatimit	1. Lista e detyrave të Agjencisë për Dialog dhe Bashkëqeverisje 2. Raportet sistematike të Agjencisë për Kryeministrinë për vitin 2019.
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Nuk nevojitet asnjë asistencë teknike

Ministritë e linjës përgjegjëse për zbatimin e masave në fushat specifike të Udhërrëfyesit

Ministritë e linjës luajnë rol të rëndësishëm në zbatimin e Udhërrëfyesit. Koordinim i mirë brenda ministrive, por edhe me sektorin e shoqërisë civile është i nevojshëm. Caktimi i personave të kontaktit për bashkëpunimin me OSHC-të në ministri dhe në organet e tjera qeveritare, në mënyrë të veçantë në ato ministri që punojnë intensivisht me OShC-të si Ministria për Shëndetësinë dhe Mbrojtjen Sociale, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Drejtësisë, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Ekonomisë dhe Financave. Funkcioni i personit të kontaktit për OSHC-të mund të kombinohet me funksionin e punonjësit përgjegjës për kontaktin me publikun dhe për konsultimet publike.

Masat e planifikuara:

Masa 2.9 Caktimi i personave të kontaktit për OSHC-të në ministritë me rëndësi strategjike për bashkëpunimin me OSHC-të.

Ky funksion mund të lidhet me funksionin e koordinatorit për informim publik.

Ministritë me rëndësi strategjike janë kryesisht ato që tani ose në të ardhmen do të përfaqësohen në Këshillin Kombëtar për Shoqërinë Civile: Ministria e Shëndetësisë dhe Përkujdesjes Sociale; Ministria e Financave dhe e Ekonomisë; Ministria e Drejtësisë; Ministria e Rinisë, Arsimit dhe Sporteve; Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme; Ministria e Kulturës; Ministria e Turizmit dhe Mjedisit; Ministria e Brendshme; Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë; Ministria e Shtetit për Mbrojtjen e

Sipërmarrjes. Do të jetë detyra e Kryeministrit të garantojë koordinimin dhe takime informuese sistematike mes këtyre personave kontakti për sigurimin e një qasjeje të unifikuar dhe transparente nga secili person kontakti. AMShC-ja do të përfshihet në këtë koordinim. Këta koordinatorë do të krijojnë lidhje të ngushta me Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile për të shkëmbyer informacione në lidhje me kornizat e reja ligjore në proces zhvillimi, me ngjarjet, konsultimet, etj. Me marrjen e këtyre informacioneve, Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile mund të sigurojë shpërndarjen e gjerë të tij dhe angazhimin e shoqërisë civile në procese të ndryshme. Kështu, krijohet një kanal i ri për shkëmbim informacioni dhe për më shumë hapësirë.

Masa 2.9.	Caktimi i personave të kontaktit për OShC-të në ministrinë me rëndësi strategjike për bashkëpunimin me OShC-të
Institucioni kryesor përgjegjës	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale; Ministria e Financave dhe e Ekonomisë; Ministria e Drejtësisë; Ministria e Rinisë, Arsimit dhe Sporteve; Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme; Ministria e Kulturës; Ministria e Turizmit dhe Mjedisit; Ministria e Brendshme
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caktimi i të gjithë koordinatorëve dhe pasqyrimi i rolit të tyre në përshkrimet e punës 2. Vendosja e informacionit të kontaktit në faqet zyrtare të të gjitha ministrive 3. Integrimi i raporteve të secilit koordinator në raportin vjetor të progresit. 4. Takime një herë në dy vjet të koordinatorëve me Kryeministrinë/AMShC-në dhe KKShC-në
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Prioriteti 3: Përfshirja e qëndrueshme dhe efikase e OShC-ve në procesin e politikëbërjes

Nën këtë prioritet janë identifikuar pesë masa kryesore për të cilat janë vendosur edhe afatet:

- 3.1 Garantimi i zbatimit efikas të Ligjit për Njoftimin dhe Konsultimin, siç kërkohet nga Neni 22 i Ligjit për të Drejtën e Konsultimit Publik (Nr 146/2014, datë 30.10.2014) dhe aktet nënligjore (VKM Nr. 828, 7.10.2015) përmes ndërgjegjësimit në nivel lokal dhe kombëtar dhe përfshirjes sistematike të OShC-ve.
Afati: 2019 e në vazhdim
- 3.2 Parashikimi në regjistrin elektronik për njoftimet dhe konsultimet publike për t'i bërë OShC-të të dukshme si kontribuuese
Afati kohor: deri në fund të 2019.
- 3.3 Zhvillimi i një metodologjie për raportimin vjetor mbi rezultatet e konsultimeve publike dhe për bërjen e transparencës së vendimmarrjes, me informacionin e nevojshëm mbi numrin e akteve të miratuara nga organet publike gjatë një vit të caktuar, numrin e rekomandimeve dhe komenteve të pranuar dhe të papranuara nga palët e interesuara gjatë procesit të vendimmarrjes, si dhe numrin e takimeve publike të organizuara.
Afati kohor: deri në fund të vitit 2019.
- 3.4 Përgatitja e një manuali për nëpunësit civilë për kryerjen e konsultimeve publike efikase, me udhëzime të hollësishme hap-pas-hapi me mbështetjen e Sigma-s.
Afati kohor: deri në fund të 2019.
- 3.5 Ngritja e një programi zyrtar trajnimi për nëpunësit civilë që do të realizohet nga Shkolla shqiptare e Administratës Publike, duke u përqendruar në bashkëpunimin qeveri-shoqëri civile në bërjen e politikave publike dhe në fusha të ndryshme të konsultimeve publike dhe dialogut.
Afati kohor: deri në fund të vitit 2019.

Zhvillimi i një komunikimi të qenësishëm dhe efikas me publikun e interesuar i domosdoshëm për procesin e rritjes së nivelit të besimit të publikut dhe i jep mundësi qeverisë të përmirësojë llogaridhënien e institucioneve publike.

Detyrimi për t'u konsultuar me shoqërinë civile është i mishëruar në legjislacionin shqiptar, por mbeten ende për t'u miratuar akte të rëndësishme nënligjore dhe për t'u krijuar instrumente për zbatimin e tyre. Sipas rregullores, konsultimet duhet të jenë pjesë integrale e proceseve të përgatitjes së politikave dhe ministrive u duhen dhënë udhëzime për kryerjen e konsultimeve përmes Manualit për Hartimin e Ligjeve.

Duke qenë se ligji është ende i ri, organet qeveritare në të gjitha nivelet përballen me sfida të shumta në përgatitjen dhe realizimin e konsultimeve për hartimin dhe zbatimin e ligjeve dhe politikave të reja dhe në ofrimin e kontributeve të duhura nga pjesëmarrësit në rezultatet e konsultimeve publike. OShC-të shqiptare i kanë shprehur në mënyrë të përsëritur shqetësimet e tyre mbi rëndësinë e përcaktimit qartë të procedurave dhe rregullave të detyrueshme ligjore për përfshirjen e publikut të interesuar në proceset e vendimmarrjes, por edhe nevojës për ngritjen e kapaciteteve të nëpunësve civilë për përfshirjen efikase të aktorëve joshpetërorë në zhvillimin e politikave të reja publike. Masa kryesore do të përfshinte përshtatjen e instrumentit kryesor që përdoret për konsultime publike, faqen zyrtare <http://konsultimipublik.gov.al> për t'u dhënë mundësi kontributeve të veçanta të shoqërisë civile. Përveç kësaj, rezultatet e konsultimeve duhet të paraqiten në mënyrë të qartë dhe koherente dhe nëpunësit civilë duhet të trajnohen për mënyrën se si duhet ta trajtojnë këtë sektor, duke krijuar gjithnjë e më shumë një dialog dypalësh gjatë gjithë ciklit të politikave. Do të inkurajohet mbajtja e seancave sistematike dëgjimore me OShC-të në parlament mbi zbatimin e Ligjit për Konsultimet Publike

Masat e planifikuara:

Masa 3.1.

Garantimi i zbatimit efikas të Ligjit për Njoftimin dhe Konsultimin, siç kërkohet nga Neni 22 i Ligjit për të Drejtën e Konsultimit Publik (Nr 146/2014, datë 30.10.2014) dhe aktet nënligjore (VKM Nr. 828, 7.10.2015) përmes ndërgjegjësimit dhe përfshirjes sistematike të OShC-ve.

Aktiviteti 3.1.	Garantimi i zbatimit efikas të Ligjit për Njoftimin dhe Konsultimin, siç kërkohet nga Neni 22 i Ligjit për të Drejtën e Konsultimit Publik (Nr 146/2014, datë 30.10.2014) dhe aktet nënligjore (VKM Nr 828, 7.10.2015) përmes ndërgjegjësimit dhe angazhimit të OShC-ve
Organi Zbatues	Kryeministria/Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit
Partnerë në zbatim:	Ministria e Drejtësisë, Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje, të gjitha ministrinë
Afati	2018
Treguesit e zbatimit	1. Numri i OShC-ve që marrin pjesë aktivisht dhe që japin kontribute me shkrim 2. Numri i nismave ligjore influencuar nga OShC-të
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për fushatën e ndërgjegjësimit publik

Masa 3.2.

Përshtatja e regjistrit elektronik të njoftimeve dhe konsultimeve publike për të përfshirë OShC-të si një kategori më vete kontribuuesish.

Masa 3.2.	Parashikimi në regjistrin elektronik për njoftimet dhe konsultimet publike për t'i bërë OShC-të të dukshme si kategori kontribuuesish
Organi Zbatues	AKShI dhe Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Të gjitha ministrinë
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Amendimi i regjistrit elektronik 2. Numri i OShC-ve që e përdorin regjistrin
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 3.3.

3.3 Zhvillimi i një metodologjie për raportimin vjetor mbi rezultatet e konsultimeve publike dhe për bërjen e transparencës së vendimmarrjes, me informacionin e nevojshëm mbi numrin e akteve të miratuara nga organet publike gjatë një vit të caktuar, numrin e rekomandimeve dhe komenteve të pranura dhe të papranuara nga palët e interesuara gjatë procesit të vendimmarrjes, si dhe numrin e takimeve publike të organizuara.

Masa 3.3.	Hartimi i një metodologjie për raportimin vjetor mbi rezultatet e konsultimeve publike dhe mbi transparencën e proceseve vendimmarrëse.
Organi zbatues	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Departamenti për Zhvillim dhe Mirëqeverisje dhe Departamenti për Rregullimin dhe Pajtueshmërinë Të gjitha ministritë e linjës
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Konsultimi i metodologjisë me OShC-të 2. Përgatitja dhe dërgimi i metodologjisë të gjitha ministrive 3. Aplikimi i metodologjisë në konsultimet në vazhdim 4. Publikimi i raporteve vjetore sipas metodologjisë
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për zhvillimin e metodologjisë, sistemin e raportimit dhe raportimin vjetor.

Masa 3.4.

3.4 Përgatitja e një manuali për nëpunësit civilë për kryerjen e konsultimeve publike efikase, me udhëzime të hollësishme hap-pas-hapi.

Masa 3.4.	Përgatitja e një manuali për nëpunësit civilë për kryerjen efektive të konsultimeve publike, me udhëzime të hollësishme hap-pas-hapi
Organi zbatues	Kryeministria
Partnerë në zbatim:	Departamenti për Zhvillim dhe Mirëqeverisje dhe Departamenti Rregullator dhe Përputhshmërisë, në Kryeministri. Të gjitha ministritë Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Përgatitja e Manualit 2. Shpërndarja e manualit tek të gjitha njësitë qeveritare 3. Përditësimi sistematik i Manualit për pasqyrimin e ndryshimeve të vazhdueshme (p.sh. integrimi evropian)
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	

Aktiviteti 3.5.

3.5 Ngritja e një programi zyrtar trajnimi për nëpunësit civilë që do të realizohet nga Shkolla Shqiptare e Administratës Publike, duke u përqendruar në bashkëpunimin qeveri-shoqëri civile në bërjen e politikave publike.

Aktiviteti 3.5.	3.5 Ngritja e një programi zyrtar trajnimi për nëpunësit civilë që do të realizohet nga Shkolla shqiptare e Administratës Publike, duke u përqendruar në bashkëpunimin qeveri-shoqëri civile në bërjen e politikave publike.
Organi zbatues	Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
Partnerë në zbatim:	Kryeministria Departamenti për Zhvillim dhe Mirëqeverisje dhe Departamenti Rregullator dhe Përputhshmërisë
Afati i zbatimit	2019
Treguesit e zbatimit	1. Trajnimi i nëpunësve civile të njëjësive relevante të çdo ministrie

	2. Vlerësimi i ndikimit të trajnimit 3. Përcaktimi çdo vit i numrit të konsultimeve dhe fushave të konsultimit publik
Komente të tjera	Shih 3.4.
Asistenca Teknike që nevojitet	

Prioriteti 4: Sigurimi i kontributit të OSHC-ve në procesin e aderimit në përputhje me praktikatat e mira të BE-së

Janë identifikuar shtatë masa kryesore nën këtë prioritet dhe janë përcaktuar afatet:

- 4.1 Dhënia e mundësive përfaqësuesve të shoqërisë civile për të marrë pjesë në negociatat për anëtarësim, duke përfshirë grupet e ekspertëve dhe grupet e punës për kapituj të veçantë.
Afati: 2019
- 4.2 Angazhimi i OSHC-ve në kryerjen e analizave me ndikim rregullator në përgatitjen e qëndrimeve kombëtare në negociim dhe harmonizimi ligjor me qëllim identifikimin në kohë të rreziqeve
Afati: 2019
- 4.3 Miratimi dhe publikimi i një politike për transparencën e strukturave, procedurave dhe kalendarit të negociimit, si dhe vënia në dispozicion të publikut të përmbledhjeve të qëndrimeve negociuese.
Afati: 2019
- 4.4 Rritja e pjesëmarrjes së OSHC-ve në programimin e financimit të para-aderimit në BE, bazuar në parimin e partneritetit.
Afati: 2019
- 4.5 Garantimi i financimeve të mjaftueshme nga BE-ja për zhvillimin e shoqërisë civile, sidomos për programet që kontribuojnë në forcimin e kapaciteteve të OSHC-ve për monitorim efikas të *acquis* të BE-së për zbatimin dhe qëndrueshmërinë e reformave për anëtarësimin në BE.
Afati: 2019
- 4.6 Marrja e masave që shoqëria civile të jetë pjesë e konsultimeve dhe e hartimit të Strategjisë së Komunikimit të integritimit në BE dhe zbatimit në shkallë të gjerë të kësaj strategjie.
Afati: 2019
- 4.7 Mundësimi i përfshirjes efikase të OSHC-ve në punën e Këshillit Kombëtar për Integrimin Evropian si një mekanizëm institucional kyç për konsultimin me OSHC-të për çështje të BE-së brenda Parlamentit të Shqipërisë.
Afati: 2019

Integrimi evropian është bërë një nga dimensionet më të rëndësishme të axhendës së politikës së jashtme dhe të brendshme të Shqipërisë. Shoqëria civile ka luajtur dhe vazhdon të luajë një rol të rëndësishëm në këtë proces në të gjitha nivelet, nga pjesëmarrja në bazë e qytetarëve deri tek organizatat ombrellë.

Plani Kombëtar për Integrimin Evropian (2014-2020), i miratuar në vitin 2014, vlerëson rolin dhe kontributin e shoqërisë civile në procesin e integritimit evropian në tre mënyra kryesore: brenda kuadrit të gjerë të grupeve private të interesit dhe partnerëve socialë (përfshirë OSHC-të) e deri te politikëbërja, në kuadrin e politikave të fushave specifike, ku shoqëria civile është një partner i rëndësishëm i qeverisë dhe nxitëse ndryshimi (p.sh. në fushën e antikorrupsionit dhe barazisë gjinore), si dhe sa i përket mbështetjes së përgjithshme për një mjedis të favorshëm për zhvillimin e shoqërisë civile.

Në Planin Kombëtar janë parashikuar këto prioritetet dhe masa me qëllim mundësimin e konsolidimit të shoqërisë civile në sferën publike shqiptare:

- Rishikimi i dispozitave ligjore në lidhje me kuadrin tatimor dhe TVSh-në;
- Miratimi i projektligjeve për aksesin në informacion dhe konsultimin publik;
- Institucionalizimi i rolit të shoqërisë civile dhe grupeve të interesit në procesin e integritimit në BE me ngritjen e një këshilli kombëtar për shoqërinë civile (të adresuara përmes themelimit të KShC-së)
- Rritja e transparencës dhe qasjes së mbështetjes së projekteve nga AMShC-ja me bazë meritat;
- Ndihmesa në ndërtimin e kapaciteteve të OSHC-ve përmes trajnimeve të ofruara nga AMShC-ja;
- Ndihmesa për njësitë e qeverisjes vendore për të siguruar kapacitetet e duhura për

bashkëpunimin me shoqërinë civile dhe për financimin e saj.

Strategjia Kombëtare e Qeverisë Shqiptare për Zhvillim dhe Integrim (2015-2020), miratuar në vitin 2016 (Gazeta Zyrtare Nr 86, 2016, Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 348, datë 11.05.2016.) thekson se vizioni i qeverisë është "krijimi i një mjedisi mundësues për një shoqëri civile të fortë dhe të konsoliduar që kontribuon në zhvillimin e shoqërisë dhe të vendit së bashku me një media të pavarur dhe të lirë".

Për më tepër, Strategjia Kombëtare identifikon tre objektiva strategjike në fushën e shoqërisë civile:

- i. krijimin e një mjedisi ligjor dhe kushteve financiare për mbështetjen e qëndrueshmërisë së organizatave të shoqërisë civile
- ii. forcimin dhe institucionalizimin e bashkëpunimit me shoqërinë civile dhe institucionet publike, me qëllim krijimin e një partneriteti të bazuar tek vullneti, besimi dhe mirëkuptimi reciprok i interesave të përbashkët
- iii. nxitja e organizatave të shoqërisë civile, në përputhje me prioritetet kombëtare dhe rekomandimet e BE-së, duke përfshirë vullnetarizmin dhe pjesëmarrjen qytetare

Masat e planifikuara:

Masa 4.1.

Dhënia e mundësive përfaqësuesve të shoqërisë civile për të marrë pjesë në negociatat për anëtarësim, duke përfshirë të gjitha grupet e ekspertëve dhe grupet e punës për kapituj të veçantë.

Konsultimi me OShC-të sa herë që ato preken nga çështjet në shqyrtim.

Përzgjedhja e përfaqësimit të OShC-ve përmes një procesi transparent përzgjedhjeje pas thirrjeve publike me kriteret e qarta.

Masa 4.1.	Dhënia e mundësive përfaqësuesve të shoqërisë civile për të marrë pjesë në procesin e negociatave për anëtarësim, duke përfshirë grupet e ekspertëve dhe grupet e punës për kapituj të veçantë.
Institucioni kryesor përgjegjës	MEPJ
Partnerë në zbatim:	Kryeministria
Afati	2019 dhe në vazhdim
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none">1. Komunikimi publikisht i vendimeve të qeverisë për mënyrën e përfshirjes së OShC-ve në procesin e negociatave2. Përfshirja e OShC-ve të përzgjedhura publikisht në procesin e negociatave dhe përmes procedurave të hapura dhe transparente.3. Shpallja e thirrjes publike për përfshirjen e OShC-ve4. Përfshirja e OShC-ve në grupet e ekspertëve dhe grupet e punës për kapituj specifikë.5. Publikimi i rezultateve të grupeve të punës (procesverbalet e takimeve)5. Bashkëpunim sistematik me KKShC-në dhe Këshillin Kombëtar për Integrimin Evropian
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 4.2.

Angazhimi i OShC-ve në kryerjen e analizave me ndikim rregullator në përgatitjen e qëndrimeve kombëtare në negociatim dhe harmonizimi ligjor me qëllim identifikimin në kohë të rreziqeve

Masa 4.2.	Angazhimi i OShC-ve në kryerjen e analizave me ndikim rregullator në përgatitjen e qëndrimeve kombëtare në negociatim dhe harmonizimi ligjor me qëllim identifikimin në kohë të rreziqeve
Institucioni kryesor	MEPJ

përgjegjës	
Partnerë në zbatim:	Ministria e Drejtësisë, AMSHC-ja
Afati	2019-2020
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raportet e seleksionimit të kapitujve 2. Qëndrimet kombëtare në negociim me përfshirjen aktive të OSHC-ve në identifikimin e risqeve 3. Diskutimi fillimisht me KKShC-në i fushatave informuese të hapura dhe të gjera rreth vlerësimeve të ndikimeve rregullatore 4. Shkëmbimi së pari me shoqërinë civile dhe KKShC-në i përditësimeve të ndikimeve rregullatore publikuar sistematikisht nga AMSHC-ja
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Potencialisht: Asistenca teknike për të mbështetur rritjen e kapaciteteve të OSHC-ve për të kontribuar në vlerësimet e ndikimit rregullator (30 ditë) dhe mbështetjes përmes Thirrjes për Grante.

Masa 4.3.

Miratimi dhe publikimi i një politike për transparencën e strukturave, procedurave dhe kalendarit të negociimit, si dhe vënia në dispozicion të publikut të përmbledhjeve të qëndrimeve negociuese.

Masa 4.3.	Hartimi, miratimi dhe publikimi i një politike për transparencën e strukturave të negociimit
Institucioni kryesor përgjegjës	MEPJ
Partnerë në zbatim:	Kryeministria AMShC-ja Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile
Afati	Me hapjen e negociatave
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publikimi i qëndrimeve, procedurave dhe afateve lidhur me negociimin 2. Shkëmbimi në kohë i qëndrimeve, procedurave dhe afateve të negociimit me shoqërinë civile dhe KKShC-në
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 4.4.

Rritja e pjesëmarrjes së OShC-ve në programimin e financimit të para-aderimit në BE , bazuar në parimin e partneritetit.

Masa 4.4.	Rritja e pjesëmarrjes së OShC-ve në programimin e financimit të para-aderimit në BE , bazuar në parimin e partneritetit.
Institucioni kryesor përgjegjës	MEPJ
Partnerë në zbatim:	Kryeministria
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultimi me shoqërinë civile në përcaktimin e prioritetëve të financimit për programin e BE-së për median dhe shoqërinë civile. 2. Publikimi i procesverbaleve të konsultimeve të zhvilluara nga MEPJ 3. Publikimi i gjerë i thirrjeve për propozime 4. Publikimi në shkallë të gjerë i rezultateve të përzgjedhjes së projekteve 5. Publikimi në shkallë të gjerë i raporteve mbi ecurinë e projektit 6. Publikimi në shkallë të gjerë i arritjeve dhe rezultateve të projektit
Komente të tjera	

Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante
--------------------------------	--------------

Masa 4.5

Garantimi i financimeve të mjaftueshme nga BE-ja për zhvillimin e shoqërisë civile, sidomos për programet që kontribuojnë në forcimin e kapaciteteve të OShC-ve për monitorim efikas të *acquis* të BE-së për zbatimin dhe qëndrueshmërinë e reformave për anëtarësimin në BE.

Masa 4.5	Sigurimi i fondeve të mjaftueshme nga BE-ja për zhvillimin e shoqërisë civile, sidomos për programet që kontribuojnë në forcimin e kapaciteteve të OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	MEPJ (përmes fondeve të decentralizuara të BE-së)/MFE
Partnerë në zbatim:	Kryeministria
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Fondet e siguruara 2. Përdorimi i fondeve në mënyrë të orientuar drejt qëllimeve 3. Miratimi dhe publikimi i procedurave transparente të disbursimit 4. Publikimi i rezultateve
Komente të tjera	Caktimi i fondeve nga BE-ja për këtë masë përmes modaliteteve të decentralizuara
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për trajnimin e shoqërisë civile për monitorimin e zbatimit të <i>acquis</i> të BE-së

Masa 4.6.

Hartimi i një strategjie me kontributin e OSHC-ve për komunikimin e procesit të integritit në BE publikut, duke saktësuar rolin e shoqërisë civile në zbatimin e kësaj strategjie.

Masa 4.6.	Hartimi i një strategjie me kontributin e OSHC-ve për komunikimin e procesit të integritit në BE publikut, duke saktësuar rolin e shoqërisë civile në zbatimin e kësaj strategjie
Institucioni kryesor përgjegjës	MEPJ
Partnerë në zbatim:	Kryeministria
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Përfshirja dhe konsultimi me OShC-të në përgatitjen e strategjisë 2. Miratimi i strategjisë së komunikimit me publikun me një rol të qartë për OShC-të në hapjen e procesit të negociatave. 3. Publikimi i hapur dhe i gjerë i strategjisë
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Asistence teknike për përgatitjen e strategjisë

Masa 4.7.

Mundësimi i përfshirjes efikase të OShC-ve në punën e Këshillit Kombëtar për Integrim Evropian si një mekanizëm institucional kyç për konsultimin me i OSHC-të për çështje të BE-së brenda Parlamentit të Shqipërisë.

Masa 4.7.	Mundësimi i përfshirjes efikase të OShC-ve në punën e Këshillit Kombëtar për Integrim Evropian
Institucioni kryesor përgjegjës	Kuvendi i Shqipërisë
Partnerë në zbatim:	Kryeministria MEPJ AMShC-ja
Afati	2018
Treguesit e zbatimit	1. Numri i procesverbaleve të publikuara të takimeve siç

	parashikohet me ligj 2. Emrat e stafit kyç të Këshillit publikuar në faqen zyrtare të MEPJ-së 3. Pasqyrimi dhe marrja e parasysh e rekomandimeve/sugjerimeve të bëra nga anëtarët e OShC-ve nga MEPJ-ja.
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

DRAFT

Prioriteti 5: Mbështetja e vullnetarizmit të OSHC-ve dhe qytetarisë aktive me fokus të veçantë në nivel lokal

Nën këtë prioritet janë identifikuar pesë masa kryesore për të cilat janë vendosur edhe afatet:

- 5.1 Krijimi i një koncepti kombëtar për vullnetarizmit dhe qytetarinë aktive, duke përfshirë aktet nënligjore, rregullimin afatmesëm gjithëpërfshirës për vullnetarë dhe për organizatat që pranojnë vullnetarë sipas praktikave të mira të BE-së
Afati kohor 2019
- 5.2 Përmirësimi i Ligjit për Vullnetarizmin bazuar në konceptin kombëtar të vullnetarizmit, duke përfshirë aktet nënligjore (p.sh. kodin për vullnetarët), rregullimin e plotë afatmesëm për vullnetarët dhe për organizatat që pranojnë vullnetarë sipas praktikave të mira të BE-së, p.sh. çështja e sigurimeve
Afati kohor: koncepti kombëtar në vitin 2019, zgjidhja e çështjes së sigurimeve në vitin 2019, kurse përmirësimi i ligjit, duke përfshirë aktet nënligjore, në fund të vitit 2020
- 5.3 Futja e skemave të financimit nga shteti për mbështetjen e gjithanshme të zhvillimit dhe menaxhimit të programeve të vullnetarëve nga OShC-të
Afati kohor: fillon në vitin 2020 e na vazhdim, bazuar në konceptin kombëtar
- 5.4 Krijimi i instrumenteve për mbledhjen e të dhënave mbi shpeshhtësinë dhe përhapjen e aktiviteteve vullnetare (mundësisht përmes akteve nënligjore specifike që do të përcaktonin kërkesat e raportimit për organizuesit e punës vullnetare), si dhe mbi vlerën ekonomike dhe sociale të punës vullnetare
Afati: 2021
- 5.5 Mbështetja për përfshirjen e grupeve specifike si të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, minoritetet dhe të papunët në të gjitha aksionet vullnetare
Afati: 2019 e në vazhdim

Shqipëria e ka njohur vullnetarizmin në historinë e kohëve të fundit, por regjimi i saj autoritar e ka aplikuar më shumë në formë abuzive dhe jo si një koncept demokratik. Kjo ka çuar në keqperceptime dhe madje edhe stereotipie në lidhje me kuptimin e vullnetarizmit dhe pjesëmarrjen e qytetarëve. Prandaj, ekziston një nevojë e posaçme për hartimin e një dokumenti orientues, i cili jo vetëm që do të përkufizonte vullnetarizmin dhe pjesëmarrjen qytetare, por edhe do t'i hapte rrugë hapave të mëtejshëm dhe zbatimit të këtij koncepti.

Strategjia Kombëtare e Qeverisë së Shqipërisë për Zhvillim dhe Integrim (2015-2020), miratuar në vitin 2016⁶, identifikon tre objektiva strategjike në fushën e shoqërisë civile: Objektivi strategjik Nr 3 i dedikohet promovimit të shoqërisë civile në përputhje me prioritetet kombëtare dhe rekomandimet e BE-së duke përfshirë vullnetarizmin dhe pjesëmarrjen qytetare.

Pjesëmarrja në një shoqatë si anëtar ose vullnetar e mban një person aktiv, ndihmon në shpërndarjen e informacionit, inkurajon të menduarin me në qendër shoqërinë dhe i bën njerëzit bashkë.

Do të futet një koncept kombëtar për vullnetarizmin dhe pjesëmarrjen qytetare dhe do të hartohet dhe zbatohet një plan i qartë veprimi. Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile do të kërkojë një ekip për asistencë teknike me ekspertë ndërkombëtare dhe vendas në hartimin mbi baza vullnetare të këtij koncepti, i cili do të konsultohet gjerësisht me sektorin.

Ligjit shqiptar për Vullnetarizmin (Nr 45/2016) ka qenë hapi i parë drejt promovimit të vullnetarizmit, por ligji nuk ishte i mishëruar në një koncept më të gjerë ose në një debat publik për kuptimin dhe të mirat e vullnetarizmit dhe pjesëmarrjes qytetare në Shqipëri.

Miratimi i akteve të përshtatshme nënligjore që kërkon ligji nga Këshilli i Ministrave brenda dy viteve të ardhshme dhe në përputhje me konceptin e sipërpërmendur.

Roli i Shërbimit Kombëtar të Punësimit (përmes infrastrukturës së tij në të gjithë vendin) do të jetë regjistrimi i OShC-ve (dhe institucioneve të tjera jo-fitimprurëse) që janë të gatshëm të ofrojnë punë vullnetare, lëshimi i një numri reference dhe këto institucione mund të regjistrojnë më pas individë dhe t'i pajisin ata me librezë personale regjistrimi dhe dokumentet përkatëse. Dy ose tre herë në vit, këto

⁶ (Gazeta Zyrtare Nr. 86, datë 2016, Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 348, datë 11.05.2016)

organe do të duhet të paraqisnin një bazë të dhënash Shërbimit Kombëtar të Punësimit, duke përfshirë detaje mbi vullnetarë të regjistruar ose të angazhuar

Një tjetër sfidë është aktualisht edhe çështja e sigurimeve për vullnetarët. Duke qenë se ligji nuk e ka zgjidhur çështjen e sigurimeve në një mënyrë që i mbështet OShC-të, do të duhet të gjendet një zgjidhje brenda vitit të ardhshëm.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale do ta finalizojë punën tashmë të filluar në një Kod Sjelljeje për Vullnetarët në konsultim me OShC-të për këtë çështje.

Disa OJQ shqiptare entuziaste janë duke u përpjekur që të promovojnë idenë e vullnetarizmit në bazë të praktikave të mira të BE-së dhe ekspertiza e tyre do të merret nga institucioni përgjegjës për krijimin e konceptit dhe krijimin, më pas, të një kuadri ligjor plotësisht funksional siç përcaktohet në konceptin kombëtar.

AMShC-ja tashmë e ka mbështetur disa projekte OSHC-sh për vullnetarizmin vitet e fundit, dedikuar kryesisht ndërgjegjësimit për vullnetarizmin. Është shumë e rëndësishme të vlerësohet ndikimi i këtyre projekteve në promovimin e vullnetarizmit, si dhe vazhdimi i punës mbi përvojën e mbledhur në të kaluarën.

Sa më lart do të ndodhë në bashkëpunim të ngushtë me organizatat kombëtare të familjarizuara me një koncept më të gjerë për vullnetarizmin dhe me pjesëmarrjen e qytetarëve. KKShC-ja do të luajë një rol të rëndësishëm në sigurimin e bashkëpunimit qeveri-shoqëri civile në të gjitha fazat e mëvonshme të procesit.

Masat e planifikuara:

Masa 5.1.

Krijimi i një koncepti kombëtar për vullnetarizmit dhe qytetarinë aktive, duke përfshirë aktet nënligjore, rregullimin afatmesëm gjithëpërfshirës për vullnetarë dhe për organizatat që pranojnë vullnetarë sipas praktikave të mira të BE-së

Masa 5.1.	Krijimi i një koncepti kombëtar për vullnetarizmin
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale Ministria e Rinisë, Arsimit dhe Sportit Agjencia Shtetërore për Punësimin dhe Formimin Profesional Ministria e Financës dhe Ekonomisë Kryeministria AMShC-ja
Afati	Koncepti kombëtar për vullnetarizmin dhe qytetarisë aktive në vitin 2019
Treguesit e zbatimit	1. Krijimi i konceptit kombëtar të vullnetarizmit dhe qytetarisë aktive në vitin 2019, duke përfshirë rolin e qendrave vullnetare 2. Përfshirja e ekspertizës së OSHC-ve në konceptin kombëtar pas dialogut dhe diskutimit 3. Pasja nga AMShC-ja e konceptit të brendshëm të vullnetarizmit që prej vitit 2019
Komente të tjera	Bashkëpunim i ngushtë me organizatat shqiptare me përvojë në fushën e vullnetarizmit
Asistenca Teknike që nevojitet	Asistencë teknike për krijimin e konceptit kombëtar dhe konceptit të Agjencisë (25 ditë)

Masa 5.2.

Përmirësimi i Ligjit për Vullnetarizmin bazuar në konceptin kombëtar të vullnetarizmit, duke përfshirë aktet nënligjore, rregullimin e plotë afatmesëm për vullnetarët dhe për organizatat që pranojnë vullnetarë sipas praktikave të mira të BE-së, p.sh. çështja e sigurimeve

Masa 5.2.	Përmirësimi i ligjit dhe akteve nënligjore të nevojshme për vullnetarizmin dhe zgjidhja e çështjes së sigurimeve bazuar në konceptin kombëtar
-----------	---

Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
Partnerë në zbatim:	Ministria e Financës dhe Ekonomisë Ministria e Rinisë, Arsimit dhe Sportit Agjencia Shtetërore për Punësimin dhe Formimin Profesional AMShC-ja
Afati	Koncepti kombëtare në vitin 2019 Përmirësimi i ligjit, përfshirë aktet nënligjore, në fund të vitit 2020
Treguesit e zbatimit	Zgjidhja e çështjeve të lidhura me sigurimet në vitin 2019 1. Finalizimi i Kodit të Sjelljes për Vullnetarët me kontributin e gjerë të OSHC-ve në vitin 2019 2. Ndryshimi i ligjit dhe akteve nënligjore në vitin 2020 3. Ushtrimi i aktivitetit të Agjencisë Shtetërore Kombëtare për Punësimin dhe Formimin Profesional në përputhje me ligjin dhe aktet nënligjore në fund të vitit 2020
Komente të tjera	Bashkëpunim i ngushtë me organizatat shqiptare me përvojë në fushën e vullnetarizmit
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 5.3.

Futja e skemave të financimit nga shteti për mbështetjen e gjithanshme të zhvillimit dhe menaxhimit të programeve të vullnetarëve nga OShC-të

Aktiviteti 5.3.	Skema të financimit nga shteti për promovimin e punës vullnetare, siç përcaktohet tek Koncepti
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Ministria e Financës dhe Ekonomisë
Afati	Prej vitit 2020 e tutje, bazuar tek koncepti kombëtar
Treguesit e zbatimit	1. Alokimi dhe sigurimi i buxhetit vjetor në buxhetin kombëtar të MEF 2. Numri i thirrjeve të shpallura publikisht për propozime për projekte të vullnetarizmit dhe qytetarisë aktive 3. Shuma faktike e alokuar çdo vit 4. Publikimi i raporteve të projekteve
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 5.4.

Krijimi i instrumenteve për mbledhjen e të dhënave mbi shpeshësinë dhe përhapjen e aktiviteteve vullnetare (mundësisht përmes akteve nënligjore specifike që do të përcaktonin kërkesat e raportimit për organizuesit e punës vullnetare), si dhe mbi vlerën ekonomike dhe sociale të punës vullnetare

Masa 5.4.	Krijimi i instrumenteve dhe metodologjisë për mbledhjen e të dhënave mbi shpeshësinë dhe përhapjen e aktiviteteve Vullnetare (mundësisht përmes akteve nënligjore specifike që do të përcaktonin kërkesat për raportimin për organizuesit e punës vullnetare), si dhe mbi vlerën ekonomike dhe sociale të punës vullnetare
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Shërbimi Kombëtar I Punësimit Ministria e Ekonomisë dhe Financave
Afati	2020
Treguesit e zbatimit	1. Identifikimi dhe autorizimi i organit përgjegjës për mbledhjen e të dhënave.

	2. Aktet nënligjore të miratuara 3. Krijimi i instrumentit për mbledhjen e të dhënave 4. Analizimi dhe bërja publike e vlerës ekonomike dhe sociale të punës vullnetare
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Për AT-në, shih pikën 5.1., si pjesë e mbështetjes për krijimin e konceptit kombëtar

Masa 5.5.

5.5 Mbështetja për përfshirjen e grupeve specifike si të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, minoritetet dhe të papunët në të gjitha aksionet vullnetare

Masa 5.5.	Mbështetje për përfshirjen e grupeve të veçanta si të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, pakicat dhe të papunët në të gjitha aksionet vullnetare
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
Partnerë në zbatim:	AMShC-ja Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale Ministria e Arsimit, Rinisë dhe Sporteve
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Pasqyrimi në koncept i përfshirjes së grupeve vullnetare 2. Sigurimi i nxitjes së gjithëpërfshirjes 3. Trajnimi i organizatave pritëse 4. Krijimi i vendeve për vullnetarë për përfaqësues të grupeve të synuara
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Shih nën pikën 5.1.

2.2 DREJTIMI STRATEGJIK 2: MUNDËSIMI I MJEDISIT LIGJOR & QEVERISJES SË TË DHËNAVE

Prioriteti 6: Krijimi i një kuadri më mundësues për regjistrimin dhe funksionimin e OShC-ve

Nën këtë prioritet janë identifikuar tre masa kryesore për të cilat janë vendosur edhe afatet:	
6.1	Ndryshimi i ligjit aktual të regjistrimit të OShC-ve për futjen e një procedure më të thjeshtë dhe më efektive për OShC-të dhe parashikimi në ligj i krijimit të Regjistrimit Elektronik të OShC-ve <i>Afati kohor: 2019</i>
6.2	Ndryshimi i Ligjit për Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB) dhe akteve të tjera që lidhen me të (akte nënligjore dhe rregulloret) për t'i dhënë mundësi QKB-së të marrë përsipër procesin e regjistrimit të OShC-ve nëpërmjet krijimit të një Regjistri Kombëtar Elektronik të OShC-ve. <i>Afati kohor: 2020</i>
6.3	Miratimi i akteve të tjera të nevojshme ligjore dhe nënligjore në lidhje me OShC-të <i>Afati: Në vitin 2020</i>

Aktivitetet e organizatave të shoqërisë civile (OSHC) rregullohen kryesisht me Ligjin për Organizatat Jofitimprurëse dhe Ligjin për Regjistrimin e Organizatave Jofitimprurëse (Nr. 8789, datë 07/02/2001). Krijimi, regjistrimi, funksionimi, organizimi dhe veprimtaria e OShC-ve rregullohet me Ligjin për Organizatat Jofitimprurëse (Nr. 8788, datë 07/05/2001). Sipas këtij ligji, OShC-të përfshijnë: (1) organizatat më anëtarësi me të paktën pesë persona ose dy ente ligjore si anëtarë themelues dhe me një asamble të përgjithshme si organin më të lartë vendimmarrës; dhe (2) fondacionet dhe qendrat që mund të krijohen nga një ose më shumë persona ose me testament dhe që kanë një Bord Drejtues si autoritetin më të lartë vendimmarrës. Sipas Raportit të TACSO-s për Vlerësimin e Nevojave të vitit 2017, shumica e OShC-ve janë të përqendruara në Shqipërinë qendrore, sidomos në Tiranë. Shumica e OShC-ve të tjera janë të vendosura në qytetet e mëdha në veri (Shkodër) dhe në jug (Korçë, Fier, dhe Vlorë). Sektori i shoqërisë civile është më i dobët në rrethet të largëta dhe në veçanti në zonat rurale, ndërsa numri i grupeve aktive me bazë komunitetin është i ulët.

Ligji aktual për Regjistrimin e Organizatave Jofitimprurëse parashikon një sistem të centralizuar regjistrimi për OShC-të vetëm në Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës. Nga ana formale, Ligji për Regjistrimin e Organizatave Jofitimprurëse përcakton një procedurë të qartë dhe të thjeshtë dhe nuk krijon ndonjë pengesë thelbësore për regjistrimin e OShC-ve. Ai nuk kërkon dhurim në themelim për regjistrimin dhe vendos një afat ligjor 15-ditor nga kërkesa për regjistrim deri në zbardhjen e vendimit të regjistrimit. Megjithatë, në praktikë, neni 7 i këtij ligji, duke përcaktuar Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës si të vetmin organ kompetent për të gjitha regjistrimet dhe procedurat e shpërbërjes së OShC-ve, përbën një barrë të panevojshme administrative dhe financiare për OShC-të, veçanërisht për OShC-të e reja jashtë Tiranës. Vendimet për regjistrimin e organizatave jofitimprurëse, si dhe çdo vendim tjetër lidhur me hapat për regjistrimin e tyre, bëhet nga një gjyqtar i vetëm nga seksioni tregtar i gjykatës me kërkesë të subjektit të interesuar. Afati ligjor prej 15 ditësh rrallë respektohet në praktikë, me pretendimin se gjyqtarët janë shumë të ngarkuar me çështje të tjera.

Procedurat e centralizuara të regjistrimit bashkë me mungesën e një sistemi elektronik efikas regjistrimi kërkojnë që OShC-të të udhëtojnë për në Tiranë disa herë për të ndjekur ecurinë e kërkesës së tyre për regjistrim, ose ndryshimet në aktet e tyre apo kërkesën për çregjistrim. Kostot e larta financiare të regjistrimit, procedurat e gjata dhe udhëtimet disa herë lidhur me to, si dhe mungesa e profesionistëve të specializuar për t'u marrë me çështjet e OShC-ve mund të krijojnë pengesa të panevojshme për OShC-të jashtë Tiranës, të cilat nuk kanë fillimisht akses në financim dhe mund të mos e kenë mundësinë ose mund të dekurajohen nga çdo kosto që lidhet me procesin e regjistrimit.⁷

OShC-të kanë avokuar për ndryshime ligjore për modernizimin e procedurave të regjistrimit, me qëllim thjeshtimin e procesit të regjistrimit, dhe për ndryshime në aktet e themelimit dhe çregjistrimit, si dhe për kalimin në një procedurë regjistrimi moderne, të shpejtë, miqësore për përdoruesin dhe jo të kushtueshme për OShC-të në të gjithë Shqipërinë. Përveç kësaj, sistemi aktual manual i regjistrimit, i cila është vjetruar dhe i pamjaftueshëm për të siguruar informimin e saktë dhe në kohë për OShC-të, do të kompjuterizohet. Modernizimi i procedurave të regjistrimit kërkon ndryshime në ligjin ekzistues dhe në ligjet e tjera që lidhen me të e që preken nga ky ndryshim. Angazhimi i OShC-ve në të gjitha fazat e procesit të hartimit të këtyre ndryshimeve duhet t'u japë atyre një mundësi të konsiderueshme për të pasqyruar njëzet vjet përvojë të OShC-ve dhe për të hequr kërkesat ligjore që pengojnë, vonojnë apo kufizojnë krijimin apo funksionimin e OShC-ve në praktikë.⁸

Përveç problematikës së regjistrimit, disa përparime janë bërë në krijimin e një mjedisi ligjor më mundësues për funksionimin e OShC-ve.⁹ Janë miratuar disa reforma legjislatve dhe institucioneve me pjesëmarrje më të madhe të OShC-ve.¹⁰ Ligji i mësipërm për Njoftimin dhe Konsultimin Publik, Ligji për Të Drejtën e Informimit, Vullnetarizmin, Taksën mbi Vlerën e Shtuar, Ligji për Këshillin Kombëtar të Shoqërisë Civile dhe Ndërmarrjet Sociale, kanë prodhuar efekte fillestare pozitive në krijimin e një hapësire ligjore dhe fiskale më miqësore për OShC-të.¹¹ Këto ligje garantojnë kushte më të mira për angazhimin e OShC-ve me institucionet shtetërore qendrore dhe vendore në hartimin e politikave kombëtare dhe vendore, si edhe në llogaridhënien publike të institucioneve shtetërore në lidhje me zbatimin e këtyre politikave. Megjithatë, ekzistojnë edhe mjaft ndërhyrje ligjore që do të krijojnë mjedis edhe më mundësues për aktivitetet e OShC-ve. Gjithashtu, disa ligje ekzistuese të miratuara vitet e fundit do të shoqërohen me aktet nënligjore të nevojshme. Prandaj, qeveria do të marrë masa për të miratuar legjislacion parësor të ri dhe për të plotësuar kuadrin nënligjore që duhet hartuar me qëllim krijimin e një mjedisi më të mirë ligjor për OShC-të.

⁷ Indeksi i Qëndrueshmërisë së OShC-ve të 2016 për Evropën Qendrore dhe Lindore dhe në Euroazi, USAID, korrik 2017.

⁸ Për shembull, në Bullgari, procedurat e regjistrimit janë falas, ndërsa në Japoni kërkesa për regjistrimin e një OShC-jetë re paraqitet në internet, ashtu sikurse edhe vendimi i regjistrimit, i cili komunikohet online.

⁹ Raporti i TACSO 2016, Matrica e Monitorimit 2016, Indeksi i Qëndrueshmërisë së OShC-ve të vitit 2016 për Evropën Qendrore dhe Lindore dhe Euroazinë, USAID, korrik 2017.

¹⁰ Indeksi i Qëndrueshmërisë së OShC-ve të 2016 për Evropën Qendrore dhe Lindore dhe në Euroazi, USAID, korrik 2017.

¹¹ Rreth 66% e OShC-ve të anketuara në vitin 2016 u shprehën pozitivisht për përmirësimet së fundmi të mjedisit ligjor për OShC-të. Shih raportin e TACSO-s të vitit 2016, faqe 9.

Masat e planifikuara:

Masa 6.1.

Ndryshimi i ligjit aktual të regjistrimit të OShC-ve për futjen e një procedure regjistrimi më të thjeshtë dhe në efçente për OShC-të dhe parashikimi me ligj i krijimit të një Regjistri Elektronik të OShC-ve.

Masa 6.1.	Ndryshimi i ligjit aktual të regjistrimit të OShC-ve për futjen e një procedure regjistrimi më të thjeshtë dhe në efçente për OShC-të dhe parashikimi me ligj i krijimit të një Regjistri Elektronik të OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / Ministria e Drejtësisë
Partnerë në zbatim:	Kryeministria Ministria e Drejtësisë KKShC AMShC-ja QKB-ja
Afati	Në fund të vitit 2019 për Këshillin e Ministrave Tremujori i parë i vitit 2020 Brenda tremujorit të parë të vitit 2020 për Kuvendin e Shqipërisë
Treguesit e zbatimit	1. Kryerja e një procesi konsultimi me pjesëmarrje nën kujdesin e KKShC-së për ndryshimin e ligjit aktual të regjistrimit 2. Hartimi dhe paraqitja në Kryeministri e një dokumenti ku përcaktohen opsionet e politikave dhe ku rekomandohen ndryshime për futjen e një regjimi modern regjistrimi, duke përfshirë mendimet e OShC-ve 3. Miratimi i projektligjit për ndryshimin e procedurës aktuale të regjistrimit nga Këshilli i Ministrave 4. Miratimi i ndryshimeve të ligjit të regjistrimit të OShC-ve nga Kuvendi i Shqipërisë
Arritjet në vitin 2018	
Komente të tjera	Kërkohet angazhimi i OShC-ve në të gjithë fazën e hartimit
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 6.2.

Ndryshimi i Ligjit për Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB) dhe akteve të tjera që lidhen me të (akte nënligjore dhe rregullore) për t'i dhënë mundësi QKB-së për të marrë përsipër procesin e regjistrimit të OShC-ve përmes krijimit të një Regjistri Kombëtar Elektronik të OShC-ve.

Masa 6.2.	Ndryshimi i Ligjit për Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB) dhe akteve të tjera që lidhen me të (akte nënligjore dhe rregullore) për t'i dhënë mundësi QKB-së për të marrë përsipër procesin e regjistrimit të OShC-ve përmes krijimit të një Regjistri Kombëtar Elektronik të OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / Ministria e Ekonomisë dhe Financave
Partnerë në zbatim:	Kryeministria AKShI, KKShC, AMShC, Ministria e Drejtësisë, Qendra Kombëtare e Biznesit
Afati	2020
Treguesit e zbatimit	1. Përgatitja dhe paraqitja në Kryeministri e një analize juridike të ndikimit të ndryshimeve të bëra në procedurën e regjistrimit në funksionet e QKB-së të përcaktuara në Ligjin për QKB-në dhe në aktet ligjore që lidhen me të; 2. Përgatitja e një projektligji për ndryshimin e mandatit dhe funksioneve të QKB-së për të marrë përsipër procesin e regjistrimit të OShC-ve nëpërmjet krijimit të një Regjistri Kombëtar Elektronike të OShC-ve; 3. Regjistri Kombëtar Elektronik i OShC-ve operacional në vitin 2021

Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për analizën juridike të ndikimit të ndryshimeve të bëra në procedurën e regjistrimit në funksionet e QKB-së Asistence teknike për aplikimin e elementëve të një zgjidhjeje TIK për regjistrin kombëtar elektronik.

Masa 6.3.

Miratimi i akteve të tjera të nevojshme ligjore dhe nënligjore lidhur me OShC-të

Masa 6.3.	Miratimi i akteve të tjera të nevojshme ligjore dhe nënligjore lidhur me OShC-të
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Ekonomisë dhe Financave për studimet mbi filantropinë dhe aktet nënligjore në zbatim të Ligjit për Kontrollin Financiar Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për aktet nënligjore për shërbimet sociale dhe sipërmarrjet sociale, ligji për vullnetarizmin
Partnerë në zbatim:	Kryeministria KKShC AMShC-ja Ministria e Drejtësisë
Afati	Në vitin 2020
Treguesit e zbatimit	1. Kryerja e një studimi krahasues të Rregullores së Filantropisë në shtetet anëtare të BE-së dhe në vendet candidate, me qëllim krijimin e një baze ligjore më mundësuese për filantropinë nëpërmjet ofrimit të stimujve tatimorë për aktivitete filantropike; 2. Hartimi i akteve të tjera nënligjore që kërkon Neni 29 i Ligjit për Sipërmarrjet Sociale Nr. 65, datë 09.06.2016. 3. Hartimi i akteve të tjera të mbetura nënligjore që kërkon neni 29 i Ligjit për Vullnetarizmin Nr. 45, datë 28.04.2016. 4. Hartimi i akteve të tjera të mbetura nënligjore që kërkon Ligjin për Inspektimet Financiare Publike. 5. Hartimi i akteve të tjera të mbetura nënligjore që kërkon neni 52 i Ligjit për Shërbimet Sociale Nr. 121, datë 24.11.2016.
Komente të tjera	Kërkohet angazhimi i OShC-ve në të gjithë fazën e hartimit
Asistenca Teknike që nevojitet	Asistencë teknike për kryerjen e studimit krahasues dhe identifikimin e praktikave të mira të BE-së në stimulimin e filantropisë nga individë apo kompani dhe mbushja e boshllëqeve në rregullimin e prokurimit të shërbimeve sociale të ofruara nga OShC-të përmes Sipërmarrjeve Sociale (maksimumi 25 ditë) AT e nevojshme për aktet nënligjore të ligjit për vullnetarizmin

Prioriteti 7: Mbledhja dhe disponueshmëria e të dhënave për zhvillimin e shoqërisë civile

Nën këtë prioritet janë identifikuar tre masa kryesore për të cilat janë vendosur edhe afatet:	
7.1	Krijimi i Regjistrin Kombëtar Elektronik të OShC-ve me të gjitha funksionet. <i>Afati: 2021</i>
7.2	Digjitalizimi i të dhënave dhe arkivave të OShC-ve për të mundësuar një sistem për shkëmbimin e informacionit, duke përfshirë statusin, vendndodhjen, llojin e aktivitetit, numrin e stafit, dhe informacione të tjera relevante për OShC-të në bazë të ndryshimit të kuadrit ligjor. <i>Afati: 2021.</i>
7.3	Ndërtimi i sistemit MIS të AMShC-së dhe fillimi i publikimit të statistikave kryesore mbi kontributin e sektorit të shoqërisë civile në zhvillimin ekonomik dhe social të vendit dhe shpërndarja gjerësisht të rezultateve. <i>Afati: 2021.</i>

Të dhënat e konsoliduara për sektorin e OShC-ve mund të forcojnë punën e shumë institucioneve publike që merren me OShC-të, me qëllim që t'u garantojnë këtyre të fundit shërbime më cilësore. Ligji për OShC-të dhe legjislacioni përkatës nuk ngarkon ndonjë institucion shtetëror ose publik me

detyrën e krijimit apo mirëmbajtjes së regjistrit të OShC-ve.
Në këto rrethana, kemi tri sfida për të dhënat e sektorit të OShC-ve:

- Mungesa e të dhënave të sakta dhe të konsoliduara për sektorin e OShC-ve:

Disa institucione publike, me nismë të tyre, kanë krijuar regjistra të thjeshtë të OShC-ve që të lehtësojnë punën e përditshme. Sipas Gjykatës së Shkallës së Parë Tiranë, 9 280 OShC janë regjistruar që në 1993, vit kur ky funksion iu caktua vetëm gjykatave. Të dhënat mbahen kryesisht në formë shkresore dhe të paorganizuara në një databazë të strukturuar.

Sipas DP të Tatimeve, në maj 2016 ishin 3 766 OShC të regjistruara.

AMShC-ja e filloi procesin e regjistrimit (me bazë vullnetare) të OShC-ve në vitin 2012. Janë regjistruar 562 OShC. Nga shifrat e ndryshme që japin institucionet kryesore, është e qartë se institucionet shtetërore përdorin të dhëna të konsoliduara për OShC-të. Ndërhyrja imediate do të jetë ngritja e një Regjistri Kombëtar Elektronik i OShC-ve që të jetë i konsoliduar. Kjo do të përmirësojë shërbimet administrative që iu ofrohen OShC-ve, do të ofrojë informacion të saktë dhe të konsoliduar për subjektet e interesuara, do të mundësojë shkëmbim të lehtë të informacionit, transparencë dhe llogaridhënie, si edhe performancë më të mirë të institucioneve shtetërore. Gjithashtu, regjistri elektronik i OShC-ve duhet të përmbajë të gjitha raportet financiare të OJF-ve, që mund të bëhen publike me qëllim rritjen e transparencës dhe llogaridhënies së OJF-ve. Kjo do të kërkojë ndryshime në legjislacionin ekzistues që disiplinon regjistrimin dhe raportimin e OShC-ve (shih Prioritetin 6).

- Mungesa e të dhënave dixhitale për OShC-të:

I gjithë procesi i regjistrimit, ndryshimeve dhe çregjistrimit të OShC-ve në Gjykatën e Tiranës bëhet manualisht. Në mungesë të një regjistri elektronik, Gjykata has vështirësi në përditësimin e informacionit, si p.sh. ndryshimet e adresave apo anëtarësisë së bordeve. Përveç kësaj, pa një regjistër elektronik të OShC-ve, gjykatës i mungojnë të dhënat e automatizuara apo dokumentet e skanuara të dosjeve të OShC-ve. Nga këndvështrimi logjistik, nuk është e lehtë të merresh me rreth 9 280 dosje OShC-sh dhe dokumente të shumta për secilën OShC. Ndërhyrja e nevojshme për kapërcimin e kësaj problematike është skanimi dhe dixhitalizimi i të gjitha arkivave dhe dokumenteve të OShC-së. Kjo do të kërkojë sinkronizim të aktiviteteve me zhvillimin dhe zbatimin e Databazës Kombëtare të OShC-ve, si edhe ndryshime në legjislacionin ekzistues për regjistrimin dhe raportimin e OShC-ve, siç u përmend edhe më lart (shih Prioritetin 6).

- Nevoja për të dhëna të avancuara dhe analiza të sektorit të OShC-ve:

Dispozitat ekzistuese për raportimin, përveç se joadekuate dhe të mbingarkuara, nuk mundësojnë as statistika sistematike dhe të besueshme për sektorin jofitimprurës. Për shembull, INSTAT¹² raporton se 2 465 subjekte janë regjistruar si OShC nga fundi i vitit 2016, ndërsa sipas administratës tatimore ishin 1 507 OJF që dorëzuan të paktën një deklaram tatimor vjetor; nga ana tjetër, gjykatat nuk arritën të japin të dhëna të sakta për numrin e organizatave të regjistruara. Rregulla më të hollësishme dhe specifike për OShC-të do të mundësonin përpilimin e statistikave më të avancuara për zhvillimet e sektorit jofitimprurës (p.sh. të ardhurat totale, burimet e financimit, asetet, numri i punonjësve, numri i vullnetarëve, etj.), që janë të rëndësishme për programin bazuar në evidenca, monitorimin dhe vlerësimin e financimit të programeve të OShC-ve. Qasja e ndjekur nga institucione të ndryshme në këtë drejtim ua lehtëson punën e përditshme, ama, kjo qasje ka krijuar problematike në lidhje me autenticitetin dhe cilësinë e të dhënave. Një tjetër ndërhyrje e nevojshme në administrimin e të dhënave që do të mundësonte studime dhe raporte të avancuara për sektorin e OShC-ve, do të jetë edhe krijimi i Sistemit të Menaxhimit të Informacionit (SMI) të AMShC-së, që do të shërbejë si platformë shkëmbimi informacioni për OShC-të. SMI do të krijohet që të jetë ndërveprues me Regjistrimin Elektronik Kombëtar që parashikohet të ngrihet. Përveç të dhënave bazë për numrin dhe profilin e OShC-ve, është e nevojshme të ndiqen edhe të dhëna të tjera që tregojnë impaktin social të programeve të OShC-ve, si edhe mundësojnë vlerësimin e kontributit të OShC-ve në rritjen e përgjithshme sociale dhe ekonomike, si p.sh.: fusha e aktivitetit, numri i punonjësve, të ardhurat totale, burimet e financimit, asetet, numri i vullnetarëve, etj.

¹² Instituti Shqiptar i Statistikave (INSTAT) <http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%3%ABrbimet/regjistri-statistikor-i-nd%3%ABrmarrjeve/#tab2>

Kjo do të kërkojë ndërhyrje në legjislacionin ekzistues për regjistrimin dhe raportimin e OShC-ve, siç u përmend nën Prioritetin 6.

Masat e planifikuara

Masa 7.1.

Krijimi i një Regjistri Kombëtar Elektronik për OShC-të me të gjitha funksionet. Duhet të përmbajë të gjitha informacionet relevante për OShC-të (si data e regjistrimit, adresa/të dhënat e kontaktit, sektori/sectorët, aktivitetet, emri i presidentit/personave të tjerë të autorizuar për të përfaqësuar OSHC-në, etj.) dhe të jepet mundësia e kërkimit sipas kritereve të ndryshme (emri, grupi/nëngrupi i aktiviteteve, qyteti/rajoni i selie të OSHC-ve, etj.).

Masa 7.1.	Krijimi i një Regjistri Kombëtar Elektronik për OShC-të me të gjitha funksionet.
Institucioni përgjegjës kryesor	Agjencia Kombëtare për Shoqërinë e Informacionit (AKShI) Institucioni përgjegjës për Regjistrimin e OShC-ve
Partnerë në zbatim:	Kryeministria AMShC-ja Agjencia e Prokurimit Publik Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
Afati	2021
Treguesit e zbatimit	1. Krijimi dhe realizimi i Regjistrimit Elektronik të OShC-ve 2. Informacione të kërkueshme për OShC-të nëpërmjet Internetit të aksesueshme për publikun 3. Një proces i integruar regjistrimi i OShC-ve dhe një proces i integruar për ndryshimet dhe çregjistrimin e OShC-ve 4. Informacione të kërkueshme nëpërmjet Internetit për raportet financiare të organizatave jofitimprurëse që mund të bëhen publike
Komente të tjera	Parakusht për fillimin e regjistrimit të OShC-ve mund të ishte miratimi i ndryshimeve në ligjin për OShC-të Koordinimi mes institucioneve përgjegjëse për procesin e regjistrimit dhe gjykatave të rretheve, ministrive të linjës dhe Gjykatës së Shkallës së Parë të Tiranës për mbledhjen e të gjitha të dhënave Ndërfunksionim i Regjistrimit Kombëtar Elektronik të OShC-ve dhe Regjistrimit Kombëtar të Gjendjes Civile duhet të jetë një parakusht;
AT e nevojshme	Nevojitet TA për hartimin e ndryshimeve ligjore në koordinim me ekspertin ligjor, përgatitjen e termave të referencës për Regjistrimin Kombëtar Elektronik të OShC-ve, hartimin e propozimit për specifikimet teknike të pajisjeve dhe programeve kompjuterike për Regjistrimin Kombëtar Elektronik të OShC-ve; Për përgatitjen e sistemit të përgjithshëm të kostimit të sistemit, lidhjes së tij me sistemet e tjera dhe pajiset elektronike: për hartimin e manualëve/udhëzimeve, si dhe për trajnimin dhe ngritjen e kapaciteteve.(TA 10 ditë)

Masa 7.2

Dixhitalizimi i të dhënave dhe arkivave të OShC-ve, duke mundësuar një sistem të përditësuar të shkëmbimit të informacionit në lidhje me statusin, vendndodhjen, llojin dhe statusin e OShC-ve, llojin e aktiviteteve, numrin e personelit dhe informacione të tjera në përputhje me kuadrin ligjor.

Masa 7.2.	Dixhitalizimi i të dhënave dhe arkivave të OShC-ve
Nënaktivitetet	
Institucioni përgjegjës kryesor	AKShI Institucioni përgjegjës për Regjistrimin e OShC-ve
Partnerë në zbatim:	Gjykata e Shkallës së Parë të Tiranës Gjykatat e rretheve Agjencia E Prokurimit Publik

	AMShC-ja
Afati	2021
Treguesit e zbatimit	1. Dixhitalizimi i të gjitha të dhënave të OShC-ve 2. Informacione të kërkueshme për OShC-të nëpërmjet Internetit të aksesueshme për publikun 3. Një proces i integruar regjistrimi për OShC-të
Komente të tjera	Koordinimi mes gjykatave të rretheve, ministrive të linjës dhe Gjykatës së Shkallës së Parë të Tiranës për mbledhjen e të gjitha të dhënave
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për përcaktimin e metodologjisë, proceseve dhe standardeve që do të përdoren për dixhitalizimin dhe konsolidimin; për përgatitjen e termave të referencës së dixhitalizimit; përgatitjen e analizës për kostimin e procesit të dixhitalizimit; harmonizimin e planit të aktiviteteve me krijimin e Regjistrimit Kombëtar Elektronik të OShC-ve, përlogaritjen e kostove (AT 10 ditë)

Masa 7.3.

Ndërtimi i sistemit të menaxhimit të informacionit (MIS) për AMShC-në, fillimi i publikimit të skedave me statistikat kyçe mbi kontributin e sektorit të shoqërisë civile në zhvillimin social-ekonomik të vendit dhe shpërndarja gjerësisht e rezultateve.

Masa 7.3.	Ndërtimi i sistemit MIS të AMShC-së
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë në zbatim:	Kryeministria Agjencia e Prokurimit Publik AKShI
Afati	2021
Treguesit e zbatimit	1. Zhvillimi dhe realizimi i sistemit MIS në AMShC 2. Vënia në dispozicion të publikut të informacioneve të kërkueshme mbi sektorin e OShC-ve 3. Publikimi i raporteve mbi sektorin e OShC-ve, si trendi i OShC-ve në vite, fusha e aktiviteteve, numri i punonjësve, numri i vullnetarëve, etj.
Komente të tjera	Krijimi i Regjistrimit Kombëtar Elektronik të OShC-ve është parakusht për këtë masë.
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për përgatitjen e termave të referencës për sistemin e menaxhimit të informacionit të AMShC-së; hartimin e propozimit për specifikimet e ndërlidhjes me sisteme të tjera dhe pajisjeve kompjuterike të sistemit MIS për AMShC-në; përgatitjen e kostimit të saktë të sistemit, ndërlidhjes dhe pajisjeve kompjuterike; hartimin e manualëve/udhëzimeve, si dhe për trajnimin dhe ngritjen e kapaciteteve.(AT 10 ditë)

2.3 DREJTIMI STRATEGJIK 3: KUADËR FISKAL DHE FINANCUES I FAVORSHËM

Prioriteti 8: Krijimi i një kuadri të financimit publik për mbështetjen e programeve të OShC-ve në përputhje me praktikën e mira të BE-së

Nën këtë prioritet janë identifikuar tre masa kryesore dhe janë përcaktuar afatet për to:

- 8.1 Shqyrtimi në bazë të analizës së boshllëqeve i legjisllacionit ekzistues për financimin e nismave të OShC-ve financuar nga institucionet qeveritare qendrore dhe lokale, përfshirë saktësimin e procedurave për thirrjet për propozime
Afati: 2019 për analizën e boshllëqeve. 2020 për rishikimin e legjisllacionit
- 8.2 Finalizimi i miratimit të akteve nënligjore të tjera që kërkon nenin 17 i Ligjit për Sipërmarrjet Sociale, Ligji Nr. 65/2016 dhe Ligji Nr. 121/2016, në fushat e prokurimit publik, financimit, standardizimit dhe licencimit të shërbimeve të kujdesit social.
Afati: 2020
- 8.3 Sigurimi i informacioneve gjithëpërfshirëse për mundësitë e financimit publik të programeve të OShC-ve (plane financimi dhe raporte vjetore) dhe procedura për krijimin dhe funksionimin

OShC-të mbeten shumë të varura nga financimet e huaja. Mundësitë e financimit publik vendas për OShC-të përfshijnë kontraktimin për ofrim shërbimesh, grantet për projekte të dhëna nga disa ministri të linjës si Ministria e Kulturës, disa bashki dhe grantet nga AMShC-ja.

Shpërndarja e fondeve publike kërkon transparencë në fazën e shpalljes së thirrjeve, qartësi në kriteret e përzgjedhjes, si dhe transparencë të plotë sa u takon përfituesve të fondeve publike.

Praktikat më të mira janë që shoqëria civile të marrë pjesë në procesin e identifikimit të prioritetëve që adreson qeveria përmes financimit publik. AMShC-ja me konsultimet e saj para thirrjeve e ushtron tashmë këtë praktikë të mirë para thirrjes së përvitshme për propozime.

Këto kërkesa u shprehën edhe nga shoqëria civile e konsultuar në procesin e rishikimit të Udhërrëfyesit.

Në kuadrin e këtij Prioritet, qeveria do të shfrytëzojë përvojën e fituar me financimin publik në shkallë vendi nga AMShC-ja. Ajo do të mësojë gjithashtu edhe nga eksperiencia dhe praktikat e mira të programeve dhe projekteve të zbatuara nga OShC të ndryshme dhe nga partnerë për zhvillim në nivel lokal.

Nga qasjet e ndryshme të financimit publik, d.m.th (i) grantet përmes ministrive të linjës dhe bashkive, (ii) kontraktimit të shërbimeve nga organet publike, dhe (iii) ofrimin të pagesës për palët e treta përmes AMShC-së, më transparentja si qasje aktualisht duket se është financimi publik përmes AMShC-së, ndonëse kjo qasje ende provokon shumë kritika në sektorin e shoqërisë civile dhe kërkon më shumë hapa nga ana e Agjencisë për të fituar besim.

Do të arrihet qartësi sa u përket rregullave dhe procedurave për financimin publike të OShC-ve në kuadrin e ofrimin të shërbimeve sociale. Informacionet mbi subvencionet apo grantet e dhëna nga ministritë apo bashkitë shqiptare do të bëhen menjëherë të gatshme e të disponueshme për përfituesit potencialë.

Duke vazhduar me pasqyrimin e sugjerimeve të OShC-ve në lidhje me financimin publik, qeveria duhet të punojë në këto fusha: (1) Lehtësimin e procedurave dhe kriterëve të aplikimit; (2) Krijimin e një fondi për prokurimin social të lidhur me zbatimin e ligjit për shërbimet e kujdesit social dhe rishikimin e ligjit të prokurimit publik; dhe (3) shpërndarjen e të dhënave zyrtare nga institucionet publike të përfshira në procesin e financimit publik.¹³

Do të parashikohen rregulla të qarta për planifikimin dhe ndarjen e fondeve publike nga ministritë dhe bashkitë dhe rregulla të qarta për kontraktimin social të OShC-ve në kuadrin e fondit social të prokurimit.

Përveç kësaj, duke pasur parasysh thellimin e decentralizimit të shërbimeve sociale dhe reformën e re administrative në Shqipëri, do të forcohen kapacitetet e autoriteteve kontraktuese për ndërtimin e partneriteteve me OShC-të në ofrimin e shërbimeve.

Siç përshkruhet në Prioritetin 6, do të garantohet miratimi i akteve të ndryshme nënligjore siç parashikohet në Ligjin për Sipërmarrjet Sociale Nr. 65, datë 09.06.2016, si dhe në Ligjin për Shërbimet Sociale Nr. 121, datë 24.11.2016¹⁴.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale do ta finalizojë punën e saj në lidhje me aktet nënligjore për zbatimin e Ligjit për Shërbimet Sociale 121/2016, ndërkohë që katër akte nënligjore tashmë janë vlerësuar nga Ministria e Drejtësisë dhe i janë kthyer AMShC-së për përmirësime të mëtejshme. Do të krijohet një sistem i përshtatshëm në shkallë vendi kostimi për të garantuar standarde cilësore dhe siguri të ardhurash për ofruesit e shërbimeve. Do të vlerësohen disa projekte pilot si p.sh. përdorimi i aseteve të konfiskuara në të mirë të sektorit ose shërbimeve dhe ko fushë do

¹³ Matrica e Monitorimit për Mjedisin Mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile për Shqipërinë e vitit 2015. Partners Albania.

¹⁴ Raporti i rishikuar i vlerësimit të nevojave. TACSO 2017, EuropeAid/127427/C/SER/Multi/5.

të nxitet më tej në bazë të rregullave të përshtatshme. Kjo do t'i japë mundësi qeverisë të përcaktojë nevojat (deri në detajet e specifikimeve teknike – p.sh. standardet minimale të shërbimeve. Do të duhet të nxitet filantropia nga qytetarët dhe nga bizneset përmes një legjislacioni fiskal që e mundëson atë dhe që duhet të shoqërohet me një komunikim në shkallë vendi për këtë gjë¹⁵.

Masat e planifikuara:

Masa 8.1.

Rishikimi i legjislacionit ekzistues për financimin e nismave të OShC-ve nga institucionet lokale dhe qendrore të qeverisë bazuar në analizën e mangësive, duke përfshirë saktësimin e procedurave për thirrjet për propozime.

Masa 8.1.	Rishikimi i legjislacionit ekzistues për financimin e nismave të OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	MFE/ AMShC
Partnerë Partnerë	Kryeministria AMShC-ja KKShC MD
Afatet	2019 për analizën e mangësive 2020 për rishikimin e legjislacionit
Treguesit e zbatimit	1. bërja e analizës së mangësive ligjore 2. diskutimi i rezultateve dhe opsioneve në KKShC (raportuar në procesverbal) 3. identifikimi i ligjeve që kanë nevojë për ndryshim 4. ndryshimi i legjislacionit
Komente të tjera	Koordinimi mes MFE dhe AMShC është kyç për zbutjen e risqeve që mund të lidhen me këtë aktivitet.
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për analizën e mangësive ligjore dhe identifikimin e ligjeve që kanë nevojë për rishikim, 15 ditë

Masa 8.2

Finalizimi i miratimit të akteve të mbetura nënligjore që kërkon nenin 17 i Ligjit për Sipërmarrjet Sociale Nr. 65/2016 në fushat e financimit, prokurimit publik, standardizimit dhe licencimit të shërbimeve sociale. Finalizimi po ashtu i akteve nënligjore që kërkon Ligji për Shërbime të Kujdesit Social Nr 121/2016

Masa 8.2.	Hartimi i ligjeve dhe procedurave për standardet dhe kriteret e Ligjit për Shërbimet e Kujdesit Social, krijimi i një Fondi Social dhe Ligjit për Sipërmarrjet Sociale
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
Partnerë Në zbatim	Kryeministria KKShC Ministria e Drejtësisë Ministria e Ekonomisë dhe Financave AMShC-ja Qeveria vendore
Afati	2020
Treguesit e zbatimit	1. Diskutimi dhe miratimi i akteve nënligjore dhe ndryshimi i ligjit nëse është e nevojshme 2. Vendosja e standardeve 3. Fushatë mbarëkombëtare për ndryshimet në ligj 4. Përgatitja e një programi trajnimi për nëpunësit civilë 5. Zhvillimi i trajnimit
Komente të tjera	

¹⁵ Kjo masë motivohet nga studimi i bërë nga Partners Albania vitin e shkuar në sondazhet e tij për Filantropinë. Më shumë informacion ofrohet nga Ekipi në një dokument të veçantë për Filantropinë.

Asistenca Teknike që nevojitet	AT për programin dhe modulën e trajnimit dhe ndërtimin e kapaciteteve. AT edhe për fushatën e ndërgjegjësimit. (afërsisht 20 ditë)
--------------------------------	--

Masa 8.3

Garantimi i informacioneve të plota për mundësitë e financimit publik të programeve të OShC-ve (plane financimi dhe raporte vjetore) dhe procedurave për krijimin dhe funksionimin e një Fondi Social.

Aktiviteti 8.3.	Publikimi i planeve të financimit dhe raporteve vjetore or financimin publik të programeve të OShC-ve
Institucioni kryesor përgjegjës	AMShC-ja
Partnerë Në zbatim	MShMS, MD, MEPJ, MB, KKShC, AMShC, Shoqata e Bashkive
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1.Publikimi i të dhënave të financimit në faqet zyrtare të institucioneve publike në nivel qendror dhe lokal
Komente të tjera	Detyrimi i institucioneve relevante për të publikuar raporte duhet të reflektohet në legjislacion. Duhet një koordinim më i mirë midis qeverisë qendrore dhe asaj lokale
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Prioriteti 9: Raportimi financiar/kontabilizimi dhe tatimi i OShC-ve

Në këtë Prioritet janë identifikuar katër masa kryesore dhe janë vendosur afatet:

- 9.1 Heqja e detyrimit ligjor për OShC-të për të pasur një punonjës me kohë të plotë me pagë dhe të siguruar.
Afati: 2020
- 9.2 Harmonizimi i akteve nënligjore ekzistuese me ligjin e ri për TVSh-në të vitit 2015 për trajtimin e OShC-ve sa i përket TVSh-së
Afati: 2019
- 9.3 Hartimi i një Manuali për Kontrollin Tatimor për inspektorët e tatimeve me qëllim trajtimin e OShC-e në mënyrë të tillë që të merret parasysh specifika e sektorit
Afati: 2020
- 9.4 Ndryshimi i Ligjit për Sponsorizimin të vitit 1995 dhe ligjeve të tjera tatimore për t'u dhënë mundësi të gjithë individëve që u dhurojnë OShC-ve t'i zbrisin këto dhurime për të inkurajuar filantropinë individuale
Afati: 2022

Trajtimi i duhur dhe i qartë fiskal i OShC-ve është kyç për zhvillimin e tyre. Incentivat tatimore për korporatat dhe donatorët privatë janë një praktikë e përhapur në mbështetje të punës së shoqërisë civile të angazhuar për të mirën e publikut.

Katër janë fushat e identifikuara për përmirësimin e trajtimit fiskal të OShC-ve në Shqipëri:

(i) Ndikimi negativ i kërkesës ligjore aktuale për të pasur një punonjës me kohë të plotë dhe të siguruar; (ii) trajtimi i OShC-ve për TVSh-në; (iii) mungesa e kapaciteteve të administratës tatimore se si të zbatojnë në praktikë legjislacionin për OShC-të; (iv) incentivat tatimore për dhurimet e OShC-ve nga filantropë privatë si edhe strukturat e biznesit.

Kërkesa ligjore për OShC-të që të kenë detyrimisht të regjistruar të paktën një punonjës dhe, rrjedhimisht, të paguajnë sigurimet shoqërore dhe shëndetësore që lidhen me pagën minimale, nuk përputhet me tipin e punës së shumë OShC-ve, që punojnë me cikël projekti, dhe pengon zhvillimin e OShC-ve të vogla, të sapokrijuara dhe me bazë komunitetin. Ndodh shpesh që OShC-të të mos kenë ndonjë transaksion financiar për periudha të gjata, por gjithsesi janë aktive në ndjekje të misionit të tyre dhe përipiqen të kontribuojnë në komunitet edhe pa punësuar aktivistë/anëtarë. Duhet të ndryshojë ideja që ekziston te autoritetet tatimore se nëse OShC-të nuk ushtrojnë veprimtari tregtare për një periudhë mbi 12 muaj, ose nëse nuk bëjnë një deklaram tatimor për këtë periudhë, duhet të regjistrohen në regjistrin pasiv të personave të tatueshëm.

Problemi këtu është se nëse kategorizohen si “pasive”, këto organizata konsiderohen në praktikë si jofunksionale, madje edhe sikur nuk ekzistojnë. Kështu, ato nuk mund të aplikojnë për mbështetje financiare nga shteti apo grantdhënësit ndërkombëtarë për aktivitetet e tyre. Kjo e pengon rritjen e këtyre organizatave dhe të sektorit në tërësi dhe duhet të ndryshojë.

Ligji i ri për Taksën mbi Vlerën e Shtuar (publikuar në Fletoren Zyrtare nr. 128, datë 13 gusht 2014) që hyri në fuqi më 1 janar 2015), mund të kishte sqaruar më mirë problematikën e TVSh-së. Megjithatë, klauzolat që lidhen me TVSh-në për OShC-të u zhvlerësuan pothuaj menjëherë nga Udhëzimi i Ministrisë të Financave nr. 6, datë 30.01.2015 i cili, në vend që të sqaronte procedurat e përjashtimit të OShC-ve nga TVSh-ja (bazuar në nenin 3 të ligjit), e ktheu çështjen mbrapa në një vendim të miratuar nga Këshilli i Ministrave në 1996. Pra, një lëvizje legjislativë për të zgjidhur këtë problem u bë në brendësi vetëm 30 ditësh. Kjo kontradiktë duhet zgjidhur, me qëllim që të rikthehet qartësia e synuar fillimisht me Ligjin për TVSh-në të 13 gushtit 2014.

Udhëzimi (nr. 22, datë 19.11.2014, neni 7) i Ministrisë të Financave rregullon se si auditohet një OShC. Sipas këtij akti, çdo zyrë tatimore duhet të ketë inspektorë të trajnuar dhe të specializuar që auditojnë raportet financiare të OShC-ve, duke u fokusuar në burimet financiare, aktivitetet ekonomike që ushtrojnë, burimet dhe përdorimin e fondeve, asetet, etj.

Rrjedhimisht, administrata tatimore do të hartojë një manual auditimi, vetëm për çështjet tatimore të OShC-ve. Përmes trajnimit, administrata tatimore do të zhvillojë kapacitetet e nevojshme për të kuptuar natyrën dhe implikimet fiskale të sektorit të shoqërisë civile.

Incentiva të mjaftueshme nevojiten për dhurimet bamirëse për OShC-të. Krijimi i mundësisë për të gjithë individët që dhurimet që iu bëjnë OShC-ve të zbriten nga detyrimet tatimore personale të tyre, do të nxiste filantropinë individuale dhe do të kontribuonte në forcimin e qëndrueshmërisë financiare të përpjekjeve për zhvillimin e shoqërisë civile.

Bizneset shqiptare paguajnë tatim fitimi standard. Aktualisht, mund të kërkojnë kthimin e tatimit për dhurimet (klasifikuar si “sponsorizim” biznesi) për OShC-të deri në 4% të të ardhurave të tatueshme. Për sipërmarrësit që paguajnë “tatim biznesi të vogël”, tatimi për dhurimet do të zbritet deri në 1% të të ardhurave të tatueshme.

Këto masa do të mbështesin krijimin e një mjedisi më të favorshëm për rritjen e financimeve të brendshme të sektorit të shoqërisë civile dhe do të kontribuojnë në kapërcimin e varësisë ndaj donatorëve ndërkombëtarë.

Masat e planifikuara:

Masa 9.1.

Heqja e detyrimit ligjor për OShC-të për të pasur një punonjës me kohë të plotë të paguar dhe të siguruar.

Masa 9.1.	Heqja e detyrimit ligjor për OShC-të për të pasur një punonjës me kohë të plotë të paguar dhe të siguruar
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Ekonomisë dhe Financave
Partnerë në zbatim	Kryeministria Ministria e Drejtësisë Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale KKShC AMShC-ja
Afati	2020
Treguesit e zbatimit	1. Heqja e detyrimit ligjor
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 9.2.

Harmonizimi i akteve nënligjore ekzistuese me ligjin e ri për TVSh-në të vitit 2015 për trajtimin e OShC-ve në aspektin e TVSh-së

Masa 9.2	Harmonizimi i akteve nënligjore ekzistuese me ligjin e ri për TVSh-në të vitit 2015 për trajtimin e OShC-ve në aspektin e TVSh-së
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Drejtësisë
Partnerë në zbatim	Kryeministria Ministria e Drejtësisë Ministria e Ekonomisë dhe Financave KKShC AMShC-ja
Afati	2019
Treguesit e zbatimit	1. Hartimi i akteve të reja nënligjore dhe harmonizimi i tyre me ligjin e ri për TVSh-në
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Jo relevante

Masa 9.3.

Hartimi i një Manuali për Kontrollin Tatimor për inspektorët tatimorë me qëllim ekskluziv trajtimin e OShC-ve në mënyrë të tillë që të marrë parasysh specifikat e sektorit dhe bërjen e trajnimeve

Masa 9.3.	Hartimi i një Manuali për Kontrollin Tatimor për inspektorët tatimorë me qëllim ekskluziv trajtimin e OShC-ve në mënyrë të tillë që të marrë parasysh specifikat e sektorit dhe bërjen e trajnimeve
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Ekonomisë dhe Financave
Partnerë Partnerë	Kryeministria Ministria e Drejtësisë AMShC-ja Autoritetet tatimore KKShC
Afati	2019-2020
Treguesit e zbatimit	1. Hartimi manualit 2. Hartimi i programit të trajnimit 3. Zhvillimi i trajnimit
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	AT për përgatitjen e Termave të Referencës për manualin Nevojitet AT për hartimin e manualit për afërsisht 30 ditë Trajnimi i Drejtorive Tatimore në të gjithë vendin (30 ditë)

9.4 Ndryshimi i Ligjit të vitit 1995 për Sponsorizimet dhe ligjet e tjera tatimore për t'u dhënë mundësi të gjithë individëve që të zbresin dhurimet që u bëjnë OShC-ve me qëllim nxitjen e filantropisë individuale

Masa 9.4.	Ndryshimi i Ligjit të vitit 1995 për Sponsorizimet dhe ligjet e tjera tatimore për t'u dhënë mundësi të gjithë individëve që të zbresin dhurimet që u bëjnë OShC-vetë, me qëllim nxitjen e filantropisë individuale
Institucioni kryesor përgjegjës	Ministria e Financës dhe Ekonomisë
Partnerë në zbatim	Kryeministria Ministria e Drejtësisë Autoritetet tatimore AMShC-ja KKShC

Afati	2018-2020
Treguesit e zbatimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. analizë ligjore e stimujve aktualë në legjislaçionin e hartuar 2. miratimi i ligjit të ndryshuar për sponsorizimet 3. realizimi i një fushate ndërgjegjësimit për rëndësinë e zhvillimit të filantropisë individuale dhe në nivel korporatash
Komente të tjera	
Asistenca Teknike që nevojitet	Asistence teknike për kryerjen e analizës juridike dhe propozimeve për ndryshimin e ligjit (30 ditë) AT e nevojshme për hartimin e fushatës së ndërgjegjësimit 15 ditë

DRAFT

3. PËRFUNDIM

Përmes zbatimit në kohë të masave të përcaktuara në këtë Udhërrëfyes të rishikuar 2018-2022, Qeveria e Shqipërisë do të krijojë një mjedis më se të favorshëm për zhvillimin e shoqërisë civile në mbarë vendin dhe për avancimin e partneritetit, bashkëpunimit dhe institucionalizimit të dialogut me aktorët e shoqërisë civile në proceset e politikave dhe në drejtim të integritetit në BE.

Zbatimi i një Udhërrëfyesi të tillë kaq kompleks dhe gjithëpërfshirës kërkon ndarje përgjegjësish, koordinim dhe marrje iniciativash nga një sërë organesh të administratës shtetërore. Në kuadrin e procesit të vazhdueshëm të reformave dhe negociatave të pritshme të anëtarësimit, objekti i punës së administratës është i gjerë dhe vetëm sa e prek shpesh bashkëpunimin dhe krijimin e parakushteve për zhvillimin e shoqërisë civile. Në këtë drejtim, në disa fusha, zbatimi i Udhërrëfyesit do të kërkojë më shumë burime njerëzore, nivel më të lartë njohurish dhe bashkëpunim konstruktiv të të gjithë aktorëve të interesuar, qeveritarë dhe joqeveritarë. Përveç kësaj, Shqipëria mund të përfitojë nga përvojat, praktikat e mira dhe mësimet e nxjerra nga vendet e tjera në rajon që kanë kaluar sfida dhe procese të ngjashme.

Monitorimi, Raportimi dhe Vlerësimi

Kryeministria është përgjegjëse për koordinimin e përgjithshëm të të gjithë aktorëve të përfshirë. Do të garantohet plotësisht identifikimi i institucioneve përgjegjëse, treguesve për secilën masë, dhe një plan veprimi me afate të specifikuar, një mekanizëm monitorimi si brenda për brenda qeverisë, ashtu edhe publik, për ecurinë e procesit. Kryeministria do të organizojë një vlerësim të jashtëm afatmesëm, si dhe një vlerësim përfundimtar të këtij Udhërrëfyesi. Ajo do t'u japë mundësi vlerësuesve të kenë akses në të gjithë dokumentacionin e nevojshëm.

Grupi ndërministror i punës si një instrument i brendshëm qeveriste do të ndjekë ecurinë dhe do të raportojë mbi progresin e arritur me zbatimin e Udhërrëfyesit.

KKShC-ja jo vetëm që do të luajë një rol vendimtar në garantimin e mundësisë së OShC-ve për të shprehur mendimin e tyre për zbatimin e këtij Udhërrëfyesi, duke i kanalizuar idetë dhe propozimet përmes KKShC-së tek ministrinë përkatëse dhe Kryeministrinë, por edhe do të sigurojë ndjekjen sistematike të zbatimit të masave të ndryshme.

Organet e mëposhtme do të përfshihen në monitorim, duke aplikuar këto instrumente:

Nga ana e qeverisë

- 1.) Monitorim ndërqeveritar përmes AKShI-t – shkëmbimit të raporteve të progresit mbi planet vjetore të punës
- 2.) Grupi ndërministror i punës (anëtarë: të gjitha ministrinë e përfshira në zbatim dhe siç përcaktohet më sipër plus Agjencia që është përgjegjëse për qëllimin e zbatimit dhe monitorimin e ecurisë së Udhërrëfyesit
- 3.) Këshilli Kombëtar (shih më poshtë)
- 4.) Konferenca kombëtare e anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së dhe rrjetet e tyre (shih më poshtë)
- 5.) Informacion në faqet zyrtare përkatëse të qeverisë në raportet e tyre vjetore

Skema e monitorimit

Kush monitoron	Si: Me paketën e instrumenteve	Progresi i cilit institucion monitorohet?	Sa herë në vit?
Monitorim ndërqeveritar përmes AKShI-t	Qarkullimi i matricës së planit të punës Nëpërmjet sistemit ekzistues online të qeverisë	Kryeministria	Raporti i hollësishëm vjetor në faqet zyrtare të AMShC-së dhe ministrive të linjës që janë pjesë e Udhërrëfyesit Raporti periodik I progresit
Grupi ndërministror i punës për OShC-të	Axhendat e takimeve dhe procesverbalet	Kryeministria	Takime periodike

Kush monitoron	Si: Me paketën e instrumenteve	Progresi i cilit institucion monitorohet?	Sa herë në vit?
Kryeministria	Përgatit raporte për Sekretarin e Përgjithshëm të Kryeministrisë	Sekretari i Kryeministrisë	Dy herë në vit
AMShC-ja	Mbledh informacione të përditësuara nga Kryeministria	I raporton KKShC-së në funksionin e saj si sekretariati teknik	
KKShC	Axhendat e takimeve dhe procesverbalet e tyre, raporte vjetore në faqen zyrtare të AMShC-së)	Këshilli i Ministrave	Dy herë në vit
Konferenca kombëtare për anëtarët e shoqërisë civile të Këshillit dhe rrjeteve të tyre	Axhendat e konferencave dhe procesverbalet për qarkullim të jashtëm (në faqen zyrtare të AMShC-së)	AMSHC-ja (financon eventin)	Një herë në vit
Informacion në faqet zyrtare të institucioneve qeveritare në raportet e tyre vjetore (ose një herë në dy vjet)	Çdo vit në faqet zyrtare të ministrive të linjës Plus raporti i Kryeministrisë	Kryeministria	Një herë në vit

Monitorimi nga Shoqëria Civile

Përmes faqes zyrtare të AMShC-së do të krijohet një mundësi në fund të çdo viti për të mbledhur opinione dhe kontribute nga shoqëria civile – kjo do të bëhet për të siguruar përfshirjen në shkallë vendi të OShC-ve në monitorimin e Udhërrëfyesit. Kështu, Agjencia mund të përfitojë nga përvoja e fituar gjatë rishikimit të Udhërrëfyesit të vitit 2015 me mbështetjen e ekipit të Asistencës në zhvillimin e konsultimeve në grupe, si dhe sondazhin online.

AMShC-ja duhet të raportojë mbi rezultatet në takimin e parë vitin pasardhës të KKShC-së.

AMSHC-ja do t'i referohet sistematikisht në njoftimet e saj procesit të zbatimit të Udhërrëfyesit. Përveç kësaj dhe bazuar në rezultatet e monitorimit, do të bëhet edhe një vlerësim afatmesëm dhe një vlerësim përfundimtar me mbështetje teknike edhe me kontributin e shoqërisë civile.

Qeveria ka arrë përsipër detyrimin e sigurimit të mbështetjes financiare të Udhërrëfyesit, duke përfshirë edhe financimin vendas dhe atë ndërkombëtar. Përditësimet e përvitshme të progresit të Planit të Veprimit të Udhërrëfyesin 2018-2022, si dhe vlerësimi përfundimtar, janë shumë të rëndësishme për procesin e zbatimit.

Dokumenti që do të pasojë Udhërrëfyesin në vitin 2023 do të mbështetet në një debat dhe konsultime publike sistematike me të gjithë aktorët e shoqërisë civile si pjesë e procesit gjithëpërfshirës të prodhimit të dokumenteve të tjera të ardhshme, si një strategji kombëtare apo çdo kuadër tjetër strategjik dhe siç kërkohet nga ligji por njoftimet dhe konsultimet publike për krijimin e një mjedisi të favorshëm për zhvillimin e shoqërisë civile ë Shqipëri në vitin 2022, bazuar në rezultatet e vlerësimit të vitit 2021.

Nevojat e shoqërisë civile ndryshojnë më kalimin e kohës dhe me siguri do të shfaqen sfida të reja. Qeveria shqiptare do të punojë ngushtësisht dhe në partneritet me sektorin e shoqërisë civile, si dhe me partnerë të tjerë për zhvillim me qellim përshtatjen ndaj ndryshimeve që mund të ndodhin.

Gjithë sa më lart ka parasysh supozimet e mëposhtme të rëndësishme dhe marrjen e masave për brisqet e mundshme, përfshirë:

1. Qeveria dhe të gjitha ministratë përkatëse të linjës do të kenë vullnetin që të çojnë përpara Udhërrëfyesin brenda afateve të vendosura.
2. KKShC-ja do të jetë funksionale dhe mund të marrë përsipër rolin e saj të monitorimit të zbatimit të Udhërrëfyesit.
3. Anëtarët e KKShC-së do të kenë vullnetin të monitorojnë ecurinë e Udhërrëfyesit dhe të marrin pjesë në proceset e debateve publike ofruar nga qeveria
4. Do të ekzistojë një vullnet i përgjithshëm politik për sigurimin e një mjedisi të favorshëm për OShC-të me zbatimin e masave të përcaktuara dhe të miratuara në Udhërrëfyesin 2018-2022

DRAFT

Shtojca 1 Organet qeveritare të përfshira në mekanizmin institucional OSHC – qeveri

Informacioni i mëposhtëm është një përshkrim i detajuar i çdo mekanizmi institucional dhe informacione bazë mbi vizionin, misionin, objektivat dhe lidhjet me adresat e strukturave të tjera të propozuara, si dhe hapat kryesorë që duhen ndërmarrë për të çuar në përmbushjen e objektivave, shoqëruar me fushat e mundshme për asistencë teknike që mund të duhet në të ardhmen mund të gjendet në Shtojcën 1.

Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile

Instrumenti kryesor për dialog dhe konsultim mes qeverisë së Shqipërisë dhe shoqërisë civile është Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile. Ligji "Për ngritjen dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile" (Nr. 119/2015) mbi bazën e të cilit u ngrit Këshilli u miratua në nëntor të vitit 2015. Ligji ka tri synime kryesore:

- Krijimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile për të garantuar bashkëpunimin institucional me organizatat e shoqërisë civile në Republikën e Shqipërisë, në favor të zgjerimit të demokracisë, forcimit të mirëqeverisjes, rritjes së transparencës në vendimmarrjen publike nëpërmjet përfshirjes më të mirë të shoqërisë civile në këtë proces.
- Zhvillimin e bashkëpunimit institucional me organizatat e shoqërisë civile për hartimin dhe zbatimin e strategjisë kombëtare dhe Udhërrëfyesit të Qeverisë shqiptare për krijimin e një kuadri mundësues për sektorin e shoqërisë civile dhe marrëdhënieve ndërsektoriale të bashkëpunimit ndërmjet institucioneve publike dhe organizatave të shoqërisë civile dhe për zhvillimin e filantropisë dhe kapitalit social.
- Përcaktimin e parimeve dhe procedurave sipas të cilave drejtohet dhe zhvillohet procesi i dialogut dhe konsultimit në Këshillin Kombëtar për Shoqërinë Civile

Ligji e përcakton KKShC-në si strukturë kolegjiale të pavarur këshillimore pranë Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, që funksionon për të përmbushur tre qëllimet e renditura më lart. Ligji parashikon se mbledhjet e KKShC-së zhvillohen në mjediset e Kryeministrit dhe se KKShC-ja ndihmohet nga AMShC-ja që kryen funksione administrative dhe mbështetëse për KKShC-në.

KKShC përbëhet nga 27 anëtarë, 13 prej të cilëve janë përfaqësues të institucioneve publike, 13 përfaqësues të OSHC-ve dhe një përfaqësues i komunitetit të biznesit, anëtar i Këshillit Ekonomik Kombëtar.

Mandati i përfaqësuesve të institucioneve publike dhe përfaqësuesve të Këshillit Ekonomik Kombëtar në KKShC shoqërohet me kohën gjatë të cilës ushtrojnë detyrën publike përkatëse, prej të cilës janë emëruar anëtarë të KKShC-së.

OSHC-të përzgjedhin katër përfaqësues për secilin sektor më poshtë:

- Demokratizimi, shteti i së drejtës, të drejtat e njeriut dhe integrimi në BE;
- Zhvillimi ekonomik, territorial dhe mjedisor;
- Mirëqenia, shërbimet sociale, mbrojtja e shëndetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës.

Detyrat e KKShC-së janë:

- Këshillon Këshillin e Ministrave për përcaktimin e politikave shtetërore për nxitjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë civile.
2. I propozon Këshillit të Ministrave programet kryesore për nxitjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë civile dhe përfshirjen e këtij sektori në problematika që lidhen me kryerjen e reformave në fushën ekonomike, sociale, integrimin evropian, respektimin e lirive themelore dhe të drejtave të njeriut dhe forcimin e demokracisë dhe shtetit të së drejtës në vend.
 3. Këshillon Këshillin e Ministrave për përmirësime legjislative që ndikojnë zhvillimin e shoqërisë civile në Shqipëri dhe përfshirjen e tyre në vendimmarrjen publike.
 4. Jep rekomandime për politikat publike që lidhen apo ndikojnë në veprimtarinë dhe zhvillimin e organizatave të shoqërisë civile, si dhe përfshirjen e tyre në bashkëpunimin ndërsektorial.
 5. Jep mendime, për Këshillin e Ministrave dhe AMShC-në, për planifikimin e prioriteteve lidhur me shpërndarjen e fondeve publike, në mbështetje të programeve e projekteve të organizatave të shoqërisë civile, si dhe për analizën e raporteve vjetore të ministrive dhe agjencive të tjera qeveritare për projektet dhe programet e financuara.

6. I jep mendime Këshillit të Ministrave për përcaktimin e prioriteteve, në lidhje me fondet e Bashkimit Evropian apo institucioneve të tjera ndërkombëtare për Shqipërinë, që ndikojnë zhvillimin e shoqërisë civile.

Këshilli e mbajti mbledhjen e parë zyrtarë në shkurt 2017. Mbledhja e dytë u mbajt në dhjetor 2017, ku u zgjodh zv.Kryetari i Këshillit dhe u miratuan rregulloret e brendshme për funksionimin e Këshillit. Mbledhja e tretë në mars 2018 çoi në miratimin e planit vjetor të punës 2018 dhe ngritjen e grupeve të punës të regjistrimin e OShC-ve, financimin publik, tatimet dhe ndërmarrjet sociale.

Ministritë shqiptare u reformuan pas zgjedhjeve të qershorit 2017, prandaj edhe struktura e anëtarësisë ka ndryshuar. Këshilli tani kryesohet nga Ministri i Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile

AMShC-ja është agjenci shtetërore e rregulluar me Ligjin nr. 10093/2009. Këshilli i Ministrave cakton organin drejtues, bordi mbikëqyrës. Me ligj, bordi përbëhet nga katër anëtarë të institucioneve shtetërore në administratën publike qendrore dhe pesë përfaqësues nga shoqëria civile, duke respektuar parimin e barazisë gjinore.

Një nga funksionet e saj kryesore është shpërndarja e granteve OShC-ve në bazë të thirrjeve kombëtare për propozime. Drejtohet nga bordi drejtues ku anëtarë janë si zyrtarë shtetërorë, edhe përfaqësues të shoqërisë civile. Që nga fundi i 2017-ës, Agjencia po e rrit aktivitetin e vet si sekretariat i KKShC-së. Do të sigurojë urgjentisht personel dhe buxhet vjetor nga 2018 për të përmbushur këtë rol si sekretariat mbështetës për KKShC-së.

Financimi për grante vjen nga buxheti shtetëror vjetor. Ligji specifikon se Shteti nuk mund t'i akordojë buxhet më të vogël Agjencisë sesa buxheti që i është dhënë vitin pararendës. Gjithashtu, buxheti shtetëror mbulon shpenzimet administrative të Agjencisë nga një linjë buxheti e veçantë dhe Shteti i siguron ambientet për ushtrimin e aktivitetit.

Në periudhën 2010-2017, Agjencia ka siguruar mbështetje me grante për 418 projekte, me një total prej 724,738,840 ALL (rreth 5,4 milion EUR).

Strategjia 2015-2020 është hartuar dhe aktualisht po zbatohet. Vizioni i AMShC-së është të kontribuojë në krijimin e një shoqërie civile aktive në Shqipëri. Misioni është ai që parashikohet në ligj, d.m.th. të nxisë zhvillimin e qëndrueshëm të shoqërisë civile dhe krijimin e kushteve të favorshme për nismat qytetare për të mirën dhe në interes të publikut. Ligji parashikon edhe që, në ushtrimin e detyrës së vet, AMShC-ja udhëhiqet nga prioritetet strategjike të qeverisë për zhvillimin e shoqërisë civile.

Objektivat e AMShC-së janë:

- nxitja e zhvillimit të vullnetarizmit dhe e pjesëmarrjes së qytetarëve në zhvillimin e komunitetit;
- promovimi dhe forcimi i kapaciteteve dhe qëndrueshmërisë së OJF-ve;
- krijimi i partneriteteve dhe bashkëpunimit ndërsektorial mes OShC-ve;
- rritja e vizibilitetit dhe influencës publike të OShC-ve;
- zhvillimi i ndërmarrjeve sociale dhe punësimit në OJF;
- rritja e ndikimit të shoqërisë civile në formulim politikash dhe vendimmarrje;
- nxitja e bashkëpunimi me OJF-të, që kanë rol në luftën kundër korrupsionit, trafikimit të personave, trajtimin e viktimave të trafikimit, si edhe dhunës në familje

OShC-të konfirmojnë pritshmëritë e larta kundrejt Agjencisë si mekanizëm qendror për financim publik të programeve të OShC-ve në Shqipëri, si edhe në lidhje me funksionon e saj si njësi mbështetëse për OShC-të. Agjencia duhet të veprojë edhe si ndërmjetëse mes shoqërisë civile dhe institucioneve shtetërore.

Në vitin 2016, Bordi i Agjencisë miratoi rregullat dhe procedurat për grantet. Organizata ka organizuar seanca konsultimi në grupe në disa pjesë të vendit, para shpalljes së thirrjeve. Njëkohësisht, ka kritika të vazhdueshme në lidhje me transparencën dhe aksesin në fonde që jep Agjencia, që lindin edhe nga buxheti i kufizuar për grantdhënie.

Seancat informuese dhe konsultuese synojnë kryesisht të mbledhin idetë e OShC-ve lokale në lidhje me formulimin e thirrjes për projekt-propozime; ato do të përmirësohen në konceptim dhe zbatim. Seancat do të shfrytëzohen për dhënie informacioni për lajmet më të fundit qeveritare në lidhje me shoqërinë civile dhe qytetarinë aktive.

Diskutimi me pjesëmarrësit e OShC-ve gjatë seancave do të udhëhiqet nga objektivat kombëtarë strategjikë, dhe rezultatet e projekteve të financuara do të lidhen me nevojat komunitare vendore bazuar në evidenca, ose me probleme të gjera kombëtare.

Në menaxhimin dhe monitorimin e projekteve të financuara nga Agjencia, do të futet metoda e orientuar drejt rezultateve.

Që nga viti 2017, Agjencia po e rrit aktivitetin si Sekretariat i KKShC-së. Do të sigurojë urgjentisht personel dhe buxhet vjetor që nga 2018 për të përmbushur këtë rol si sekretariat mbështetës i KKShC-së.

Ministritë e linjës përgjegjëse për zbatimin e masave në fushat specifike të Udhërrëfyesit

Ministritë e linjës luajnë rol të rëndësishëm në zbatimin e Udhërrëfyesit. Koordinim i mirë brenda ministrive, por edhe me sektorin e shoqërisë civile është i nevojshëm. Sipas mundësive, do të në ministri dhe organe të tjera shtetërore do të caktohen koordinatorë për bashkëpunimin me OShC-të, sidomos në ministrinë që punojnë intensivisht me OShC-të si Ministria e Shëndetit dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Drejtësisë, Ministria për Evropën dhe Çështjet e Brendshme, Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Procesi i caktimit të koordinatorëve për konsultime publike në të gjitha organet publike është parashikuar me projektligjin për Njoftimin dhe Konsultimin dhe procesi ka filluar tashmë. Kështu, Kryeministria dhe nëntë ministri kanë publikuar detajet e kontaktit të koordinatorëve të tyre për të drejtën e informimit, duke ndërthurur pjesërisht detyrën e Koordinatorit për Shoqërinë Civile me atë të Koordinatorëve për Konsultimin Publik.

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile dhe i Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile janë komplementarë dhe nuk zëvendësojnë dialogun sistematik dhe të hapur mes të gjitha organeve publike me OShC-të dhe qytetarët në kryerjen e detyrave të përditshme në përmbushje të qëllimeve strategjike brenda fushës së tyre. Dialogu kuptimplotë mes ministrive / agjencive shtetërore dhe shoqërisë civile do të garantohet. Përfshirja e OShC-ve në proceset vendimmarrëse në të gjithë sektorët është një mjet i shkëlqyer për qeverisjen e mirë dhe menaxhimin e politikave publike, që do të mbështetet nga koordinatorët e emëruar nga fundi i vitit 2019. Prandaj, është thelbësore që të garantohet emërimi nga të gjitha organet publike me rëndësi strategjike për zhvillimin e shoqërisë civile i një personi kontakti për bashkëpunimin me OShC-të, ku fusha e komunikimit dhe bashkëpunimit në zbatimin e politikave specifike ose në dhënien e shërbimeve sociale është më e gjerë.